

1935

エ
・
ス
・
ペ
・
ラ
・
ン
・
ト
・
研
・
究

MONTO FUĴI KAJ LAGO AŜINOKO VIDATAJ
DE PASAĜERA AEROPLANO SUR TOKIO-OSAKA LINIO

La Revuo Orienta

JARO XVI

N-RO 1

JANUARO

JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO

700.049-B. 607p.
16
1935

卷 頭 言	1
Pioniroj de Holanda Lingvo	大 崎 和 夫 2
Voki Patron	大 谷 正 一 5
Andromeda tipo en Japana Mitologio	露 木 清 彦 7
Monto Mjôkô	西 村 正 雄 10
Vita Sexualis	川 崎 直 一 12
Sur Matena Trotuaro	橋 健 二 13
La Plena Vortaro Vidita de Komiisto	前 田 勤 14
Pri la Utileco de Tagluma Elektrolampo por Kotobirdoj	甲 斐 庄 太 郎 15
El Paperkorbo de Gramatiko	小 坂 狷 二 16
エスペラントもやつた老牧師を中心に	白 木 欽 松 18
Malfruaŭtuna Vespero	檀 辻 浩 19
Varsovia Dua Vira Gimnazio	岩 下 順 太 郎 20
Uragano	佐 藤 系 治 22
海 外 報 道	23
内 地 報 道	24
本誌昨年度總目錄	

我國に於けるエスペラント普及・研究・實用の中心機關
財團 日本エスペラント學會

東京市本郷區元町一の一三

—【電話小石川(85)5415番—振替口座東京11325番】—

世界エス運動の中心機關萬國エスペラント協會(UEA)に對し我國を
代表する本會に入會され我國のエス運動を援助せられよ

目 的	エスペラントの普及、研究、實用
事 業	(a) エスペラントに關する各種の研究調査及其發表 (b) 雜誌及圖書の刊行及外國エス語書籍の取次 (c) 講演會講習會の開催及後援 (d) 其他本會の目的を達成するに必要な事業
會 費	(a) 普通維持員 年額2圓40錢 (b) 正維持員 年額3圓 (c) 贊助維持員 年額5圓 (d) 特別維持員 年額10圓以上 (e) 終身維持員 一時金100圓以上
維持員へは	La Revuo Orienta を無代配布する他當會發行新刊圖書の割引等をなす ことあり
本 會 の	普通維持員を除く他の維持員はすべて萬國エスペラント協會(UEA)の 普通會員 (simpla membro) となる
入 會 手 續	住所 職業 姓名(振カナ付)を明記し會費一年分を支拂へばよい

會則及發行及取次内外圖書目錄要郵券二錢

役 員 名 簿 (五十音順)

理 事 長 大石 和三郎	同 藤 澤 親 雄	理 事(常任) 美野田 琢磨
理 事 秋 田 雨 雀	同 望 月 周三郎	監 事 清 水 勝 雄
同 井上 萬壽藏	同 柳 田 國 男	同 鈴 木 正 夫
同 中大教授 川原 次吉郎	同(常任) 上 野 孝 男	同 堀 眞 道
同 交 博 黒 板 勝 美	同(同) 大 井 學	顧問法博 樫 積 重 遠
同 東部部長 土 岐 善 磨	同(同) 小 坂 狷 二	同 子 爵 三 島 章 道
同 醫 博 西 成 甫	同(同) 石 五 六	

LA REVUO ORIENTA

Monata Organo de JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO, Hongoo-ku, Motomaçi I, TOKIO, Japanujo

同志倍加に協力せよ

千人の同志が十年後には百萬人となる

新しい年の初日の出に對すると誰しも一種名狀すべからざる新しい嚴肅さを感じるものである。

新年の門出に際し、我々エスペ란チストはエスペ란チストとしての覺悟を一層新にし、我々の決心をより強固にし吾等の最後の勝利のため粉骨碎身専ら努力することの誓をお互に新にしたい。年の更まると共に更始一新一層我運動を充實する様心掛けよう。

世の風潮は時の流れと共に幾變轉をくりかへす。世界大戰直後は國際平和の機運が濃厚であつたため我々の運動には特に *favora* であつた。1931年の極東の事變を契機として國際的危機が増大し歐洲の天地亦漸く多事ならんとするに到り *internaciismo* おとろへ到る處 *naciismo* の波濤高からんとする時節となつた。世界大戰後十年程を *internaciismo* の波の上に順風に帆をあげた我々は 1931 年頃を一轉機として逆風あれまわる怒濤の中に沈淪するの悲境に陥落したわけである。

といつて我々は悲觀してはならぬ。順境に於てはとかく我々は有頂天になり勝であり且は何等獻身的の氣持をもたぬ輕薄才士とも云ふべき有象無象がとびだしてきて我々の陣營を攪亂する等うるさいことが夥しい。むしろこんな輩は逆境で掃除された方がどれほどよいかしれぬ。そしてこの逆境できたえられたもののみがやがて數年乃至十數年の後再び來るであらう順風に帆をあげる日をむかへることのできる闘士である。宜なる哉我等の *Majstro* ザメンホフ博士の言や。

Se longa sekeco aŭ ventoj subitaj
Velkantajn foliojn deŝiras,
Ni dankas la venton, kaj, repurigitaj,
Ni forton pli freŝan akiras.

この非常時この逆境を *travivi* してこそ眞の *bravega anaro* だ。我々はこの *malfavora vento* のあれるふ年の元旦に際して我々の誓をあらたにし我々の新しい同志の獲得に勇往邁進しようではないか。

Ne mortos jam nia bravega anaro,
Ĝin jam ne timigos la vento, nek staro,
Obstine ĝi paŝas, provita, hardita,
Al cel' unu fojon signita.

一人の同志が一人のこらず一年間毎に更に新しい一人の同志を獲得しその新しい同志もまた一年間毎に新しい同志を獲得する様にしたならば第一年目に僅か千人の同志があれば十年の後には百二萬四千人の同志をうる事ができるわけである。

點滴石をも穿つのとへの通りである。昭和十年の元旦我々は十年後の百萬人を目標して同志千倍加の十年計畫の念願を樹立しようではないか。昭和廿年の元旦を目指して。

Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankiĝante
Ni iru la vojon celitan!
Eĉ guto malgranda, konstante frapante,
Traboras la monton granitan.

L' espero, l' obstino kaj la pacienco,—
Jen estas la signoj, per kies potenco
Ni paŝo post paŝo, post longa laboro,
Atingos la celon en gloro.

Pioniroj de Holanda Lingvo

(蘭學事始)

Originala novelo de Kan KIKUŌI
tradukita de Kazuo OSAKI

Estis ankoraŭ iom post la deka horo matene, kiam Gempaku Sugita atingis la gastejon Nagasaki-ja en la 3-a Strato de Hongoku-ĉoo, forlasinte la duan loĝejon de Ŝin'-oohaŝi. Kiel hieraŭ, li trovis Rjotaku'n en la ĉambro de Zenzaburo Niŝi, interpretisto, kiam li eniris tien, gvidate de la komizo. Rjotaku sidas senĝene, ŝajne veninta tre frue, "Bonan matenon! Hieraŭ mi havis ĝojon kunsidi kun vi." Kun la vortoj Gempaku turnis sin al Rjotaku post saluto al Zenzaburo. Sed por la respondo la salutito nun klinetis la kapon, sen la plej malgranda rideto sur sia blanka kaj larĝa vizaĝo kun alta nazo kaj neklare videblaj variolsignoj; kiel ĉiam la salutinto sentis ion malagrablan. De antaŭ longe li konis Rjotaku Maeno per nomo kiel kuracisto-oficiston de la daimio de Nakacu kaj respektis lin pro lia studfervoreco. Sed estas strange ke ĉe renkontiĝo li ne povas intimiĝi kun la lasta. Ĉi tie ĝis nun li havis okazon kunsidi kun Rjotaku kelkajn fojojn: en la lasta jaro du fojojn dum Kapitein* restadis en ĉi tiu gastejo kaj en ĉi tiu jaro tri-kvar fojojn en la daŭro de sep tagoj inkluzive de hodiaŭ ekde kiam Kapitein alvenis ĉi tiun urbon Edo en la dudeka tago de tiu ĉi monato. Malgraŭ tio li povis neniel intimiĝi kun ĉi tiu homo. Li ne malŝatas, nek malamas Rjotaku'n. Tamen, en la ĉeesto de Rjotaku io premas lin kaj ne lasas lin en trankvilo. Lia nervo estas ĝenata de ĉiuj moviĝoj, aŭ rideto, aŭ grimaco de Rjotaku. Ju pli da peno por esti indeferenta, estas pli multe da malignoro. Kontraŭe, Rjotaku ŝajnas esti preskaŭ malatentema pri li kaj des pli lia sentimento fariĝas rigida rilate al Rjotaku.

Koncerne la viziton al la holanda domo en Nagasaki, severa kontrolo estis farata laŭ certa leĝo, sed ĉi tie oni povis livre viziti la gastejon Nagasaki-ja, kie Kapitein restis, kredeble tial ke la restado estas mallonga. Sekve preskaŭ ĉiutage vizitadis scivolemaj hatamotoj** kaj riĉaj komercistoj, jam ne parolante pri studantoj de holandaj medicino, drogoj kaj medikamentoj, produktaĵoj kaj natura scienco. La ĉiamuloj estas Genjo Noro, kuracisto de l' ŝoguno, Kiseki Jasutomi, la kuracisto-oficisto de la daimio de Jamagata, Ĝun'an Nakagaŭa, tiu de la sama daimio, Ĉoobei Aono, komercisto de Kuramae kaj fame konata kiel diletanto, Gennai Hiraga, ronino*** de la daimio de Sanuki, Kian Hosoi, majstro de teceremonio, Suiko Ookubo, instruisto de l' ŝoguno, kaj aliaj.

Ĉi tiu grupo supersŭtis Kapitein per diversaj demandoj pere de la nekompetenta

* holandlingve kapitano, kiu signifas ĉi tie la estron de l' holanda komercŝipo, kiu vizitadis Nagasakon kaj li havis oficon de konsulo kaj ofte venis Edon por saluti la ŝogunon.

** rekta vasalo de ŝoguno.

*** eksvasalo de iu daimio kaj senlabore vaganta.

interpretisto, ĝenerale plej multaj el ili estas naivaj demandoj rilate al la holandoj moroj. Kaj kiam tio evidentiĝas el la respondoj de Kapitein, ridego eksplodis. Kaj kiam montriĝas *weerglas**, *thermometar***, *donderglas**** kaj aliaj, oni ege ĝojis samkiel infanoj ekvidis maloftajn ludilojn. La kunsidon en tia stato, tamen, Rjotaku rigardas kun kutima flegmo kaj neniam faris demandon tian, kian oni faras. De la komenco ĝis la fino li silentadis ne kun moko, nek kun rideto, nur kun subridoj ĉirkaŭ la lipoj. Lia firme fermita buŝo neniel malstreĉiĝis eĉ kiam la tuta kunsido ĝuas naivan ridegon. Sed kiam ĉiuj eksilentas laciĝinte per demandoj pri iu problemo, li kutime eldiras unu-du demandojn kies signifoj estas ofte nekompreneblaj por aliaj kunsidantoj. La demandojn pere de la interpretisto Kapitein ĉiam akceptas kun miraj okuloj kaj detale respondas kun serioza sinteno. Ŝajne neniu krom Gempaku rimarkas tian konduton de Rjotaku—nome lian tromemfidan dignoplenan sintenon. Hieraŭ ankaŭ okazis alia ekzemplo, kvankam tre bagatela. Ŝajne por amuzo Kapitein prezentis saketon al la kunsidantoj. La interpretisto interpretis.

“S-ro Krans volas donaci ĉi tiun sakon al tiu, kiu sukcesis malfermi ĝin.” Krans ridetis per sia tuta vizaĝo kun densa barbo. Ili multe interesiĝis je la prezento. La saketon prenis Kian Hosoi, la unua kiu pro sia rapidema karaktero rezignis tuj poste.

“Do, mi provos.” La dua provanto estis Kiseki Jasutomi, kiu ankaŭ forlasis ĝin post iom da cerbumado. Tiamaniere la saketo estis transdonata de unu mano al alia. Malsukceso sekvas malsukceson, akompanate de laŭta rido. Krans rigardis kun intereso kiel fervore ili provas malfermi la saketon. Vico venis al Gempaku. La buŝo de l' saketo estis garnita per metalo. Kredeble tie sin kaŝas mekanismo de ringo de saĝo. Li ankaŭ ridetante provis ĝin aŭ puŝante aŭ tirante diversmaniere, sed vane. Vole-nevole li rezignis kaj volis transdoni ĝin al la sekva provanto, sed ĝis tiam preskaŭ ĉiuj jam vane provis krom Rjotaku, kiu sidis tre ceremonie apud Gempaku, “S-ro Maeno, ĉu vi ne provas?”

Rjotaku estis tute indiferenta pri la saketo kaj ne etendis manon al ĝi, kun Gempaku estis facilanime transdononta. Al li malplaĉis ke ili entuziasme interesiĝas en la bagatelo. Verŝajne li pensis, estas honto precipe por altrangaj oficistoj ke ili estas priŝercata de Kapitein per bagatela ludaĵo. Glacia silento ekregis la kunsidon lasinte la saketon inter Gempaku kaj Rjotaku. Ĝuste tiam eniris Gennai Hiraga, malfruiĝinto. Kaj aŭdinte la klarigon pri la saketo, li tuj prenis kaj facile sukcesis malfermi ĝin. La tuta ĉambro estis plenplena de laŭdaj krioj. Lia saĝo savis la kunsidon el la silento.

Ekde tiam, tamen, en la koro de Gempaku pli kaj pli formiĝis io duone obstina kaj duone malamikeca kontraŭ Rjotaku. En la ĉeesto Rjotaku, Gempaku povas prezenti nur malpli ol duonon de la demandoj, kiujn li havas en la koro. Ŝajnas al li ke la demandoj farotaj de li jam estas komprenitaj de Rjotaku. Tio malkuraĝigis lin kun la antaŭjuĝo ke demando signifas la konfeson de lia malsaĝo. En la koro li multe sentis honton je ĉi tiu

* holandlingve barometro.

** termometro

vanteco, de kiu tamen, li ne povas liberigi sin malgraŭ sia studavido el holandaj aĵoj kaj sciencoj, precipe al la medicino li ne povis fari demandojn laŭvole.

Ĉi tiun tagon li volis vidi Zenzaburo'n interpretiston, antaŭ ol venos aliaj precipe Rjotaku. Li intencis demandi pri la ebleco lerni holandan lingvon tio estas lia longe havanta deziro. Pro tio li venis unu horon pli frue ol hieraŭ, sed jam Rjotaku estas je lia surprizo. Li, tamen, regis sin tro atenteman pri Rjotaku kaj kuraĝis malfermi sian koron utiligante la okazon ke troviĝas neniu tria pensono krom Rjotaku.

“S-ro Niŝi, hodiaŭ mi havas ion konsiliĝi kun vi. Ĉu holanda lingvo estas lernebla por ni, fremdlandanoj, aŭ nelernebla eĉ per energia studego? Mi petas al vi respondi malkaŝe, ĉar mi havas ian intencon”.

Lia demandmaniero estis plenplena de sincereco. Rimarkinte tion, Niŝi plurfoje kapbalancis, sed la respondo estis negativa. Li parolis per vigla tono, kiu karakterizas homojn de okcidentaj provincoj.

“Kelkaj homoj ankaŭ demandis al mi pri tio. Ĉiufoje mi respondis ke ne. Tio restas super nia povo. Verdire inter ni, interpretistoj, nur unu-du scipovas legi holandajn literojn. La aliaj notas la prononcojn per *kana*-literoj kaj parkere memorante ilin plenumas sian taskon. Estas tute neeble por ni, fremdlandanoj, kompreni ĉiujn vortojn de la lingvo. Ekzemple se mi demandos al Kapitein aŭ *madrass*, kio estas en holanda lingvo por “trinki vinon aŭ varman akvon” — unue per gesto prenante tason kaj alportante ĝin al la buŝo, ŝajnginte verŝi ion, ili instruos vorton “*drink*”, do vorto “*drink*” signifas trinki, ĝis tia grado estas interkompreniĝo. Sed se mi marŝas unu poŝon pluen, embarraso venos — nome koncerne la demandon pri la distingo inter vinoŝatanto kaj vinomalŝatanto. Per kia gesto ni povas demandi? Gestante trinkadi, mi montras min kiel vinoŝatanton, sed ili ne legas min. Drinkiganto ne ĉiam estas vinoŝatanto kaj drinketanto ne ĉiam vinomalŝatanto. Tiel pri ĉi tiu distingo inter ŝatanto kaj malŝatanto — nome pri la abstrakta afero neniu gesto sukcesas komprenigi sin al ili.” “Jes, vi pravas.” Gempaku jesis la logikan respondon. Do la parolanto fiere daŭrigis.

“Mi klarigos kiel malfacila estas holanda lingvo per ekzemplo. Estas vorto “*aantrekken*”, kiu signifas “ami”. Naskiĝinte kiel filo de interpretisto, mi multfoje uzis ĉi tiun vorton, sed ne vere proprigis al mi la vorton ĝis la aĝo de kvindek jaroj. Nur en la lasta vojaĝo mi komprenis la veran sencon. “*Aan*” estas “al si”, “*trekken*” estas “tiri”; kunmetita vorto *aantrekken* signifas “volo tiri ion al si.” “Ŝati vinon” signifas volo havigi ĝin al si” “*Aantrekken* hejmlandon” signifas sopiron tian, ke oni volas tiri ĝin al si.

Tiel malfacila estas eĉ unu vorto. Por mi havanta ĉiutage rilaton kun holandano ekde la infaneco, la lingvo estis malfacila. Despli en Edo oni ne povas. Kiel vi scias S-roj Genjo Noro kaj Bunzo Aoki vizitas ĉi tiun gastejon ĉiujare laŭ ordono kaj tre diligente studas, sed ili progresis ŝajne neniom. Estas bone ke vi ankaŭ rezignu tian intencon”.

Ŝajne Niŝi mem rezignis jam de longe.

“Vi diras la veron.”

VOKI PATRON

—La vivo komunikiĝanta kun Dio—

de R. ONOMURA

eljapanigis Masakazu OOTANI.

La kvintesenco de la religioj estas akordiĝi la homojn kun Dio. Ĉe tiu punkto sin trovas la ĉefa celo de la religia vivo. Estas multaj homoj, kiuj konsideras la religion tia rimedo, per kiu oni petas la providencon de Dio por prosperigi la familian sorton, por resanigi malsanojn, aŭ por eviti akcidentojn. Tio tamen estas unu el la stadioj en la procezo de l'religia evoluado. La misio de la religio estas en tio, ke la homoj akordu kun Dio, paŝinte pli alten, ol celadisian profiton en la surtera vivo per preĝo.

Ke patrino ĉirkaŭprenas sian infanon estas la elmonro de la promeso plej natura kaj necesa por ili, kaj samtempe estas la postulo intensa de ili ambaŭ. Estas aflikto kaj kontraŭnaturo, se ili disiĝas unu for de l' alia.

Kiam patrino ĉirkaŭprenas sian etulon, ili staras unu ĉe l'altra tie, kie ili devas

esti. La du animoj kunfandiĝas, pleniĝas kaj superfluigas de paco kaj feliĉo. La ĉirkaŭbrakumo de patrino kaj infano estas la promeso jam apriorie difinita al la du animoj.

Tiu rilato inter patrino kaj infano klarigas per si mem, kia devas esti la rilato inter Dio kaj la homoj. Dio estas Patro en la ĉielo, kies infanoj ni estas. Ĉe la fundo de nia animo sin kaŝas profunde tia sopiro pri Dio, kian oni povas vidi ankaŭ ĉe infanoj sopirantaj pri la patrina sino.

Tio do estas nenio alia, ol la nostalgio al la naskiĝloko de nia animo, t.e. la brusto de Dio.

Kiam ni revenas al Dio, ni sentas pacon kaj plezuron, ĉar tiam ni nin trovas en la revenenda loko. Reveni al la Dia brusto kaj vivi komunike kun Li estas la preĝo mem de l'kristanismo.

Gempaku ne povis ne diri tiel malgraŭvole kaj ne kuraĝis demandi studmanieron pro varma malrekomendo. "Vi, ĉefinterpretisto, ja opinias tiel, do restas al mi nur rezigno." Kiam Gempaku tiel parolis, senpripense interrompis Rjotaku, kiu ĝis tiam silente aŭskultis al la interparolo. "Ne, mia opinio estas tute alia de la viaj. Estas ne logike, ke homo ne povas kompreni literojn faritajn de alia homo. Ruĝbarbulo ankaŭ estas homo, ĉu ne?"

"Kiam la unuan fojon transvenis ĉinaj literoj kaj frazoj, kiujn ni nun legas kaj skribas aŭ instruoj de Konfucio kaj Mencio, kiujn ni, altrangaj oficistoj, praktikas, ili estis tute ne konata al nia lando samkiel la holanda lingvo, kiun ni nun frontas. Ilin niaj malproksimaj praavoj venkis vorton post vorto aŭ duonvorton post duonvorto per senĉesa studado. Al ĉi tiu klopodo de niaj praavoj dek miliardoj da homoj ŝuldas dankegon dum la lastaj dumil jaroj. Jen mia celo kuŝas en tio. Mi estas preta ne ŝpari ian ajn klopodon por la venontaj generacioj. S-ro Sugita, ne rezignu vian celon kaj komencu studon. Estante 49-jara en ĉi tiu jaro mi intencas studi ĝis morto."

La konsilo estas dankinda por Gempaku, kiu sentis honton en la koro, sciiginte la grandan ambicion de Rjotaku sed la parolinto tuŝis tro profunden, dum lia respondo enhavis komplimenton. Kaj do Gempaku denove sentis ion malagrablan. (*dairigota*)

Foje mia edzino forestis, kaj mi okupis min legi libron en mia kabineto. Tiutempe post la transloĝigo ni ĉi tie pasigis nur mallongan tempon, kaj do mia sola filineto, tiam sesjaraĝa, ne povante trovi kunludantojn perludis sablon sola antaŭ la domo. Subite ekrimmarkante malfermiĝon de la pordo, mi turnis min kaj tie malantaŭ la pordo sin montris duone la vizaĝeto de l' karulineto.

—Ĉu ci estas ĉi tie, paĉjo?

—Jes, mia kara!

—Nu! dirante kun rideto ŝi ree eliris eksteren.

Ĉirkaŭ unu horon poste, refoje malfermita estis la pordo, kaj ekaperis ŝia vizaĝeto.

—Ĉu ĉi tie, paĉjo?

—Jes, kara!

—Nu! kontente ŝi diris kaj reiris eksteren.

Elkore mi tiam estis impresita pri la mistero de l'afekcio ekzistanta inter gepatroj kaj infanoj. Kvankam la filineto estis tiel juna kaj naŭva, ke ŝi ne povas diferencigi orienton de okcidento, ŝi tamen kredeble momente maltrankviliĝis, ĉu ŝia patro estas apud si, sentante dum la ludado solecon pro la foresto de l'patrino.

Estas trovebla la revelacio de l'delikata interrilato inter Dio kaj la homoj en la fakto, ke en ŝia animeto jam ekĝermas tiaj inklinoj ami la patron kaj dependigi sin al li, kaj ke ŝi kun kontento reiris en sian ludadon certiginte sin pri lia ĉeesto.

La kristanismo estas "komunikiĝa" religio. Ĝin karakterizas la komunikiĝo de l'homoj kun Dio.

"Ho, feliĉe pensi, ke Li min kondukas!

Vortoj kun ĉiela komfortec', plenam'!

Kion, kie ajn mi faras, estas, tamen,

Estas ĝi Di-mano, kiu min kondukas.

(Ĥoro)

Li kondukas min, Li min kondukas,

Min per sia propra mano Li kondukas:

Volas esti mi sekvant' fidela Lia,
Ĉar per sia man' Li min kondukas!"

(Sankta Himno N-ro 274)

Tiu himno kantas ja la suprediritan spiriton!

—Kie ci estas, paĉjo?

—Nu, tie ĉi!

La konversacio estas nur tiom, sed ĉe tiom da vortinterŝanĝo pleniĝas trankvilo kaj kontento en la koroj de la patro kaj la infano. Tie vere ekzistas feliĉo, kiun anstataŭi nenio povas. Proprigi la konfidon en nia Patro, Dio, estas nenio alia, ol akiri novan mondon. La ĉielo, la tero, kaj ties malĝojo, ĉio tio ĉi ŝanĝas la aspekton por tiuj kredintaj.

"Inkubo venensagon pafis

Nur unusolan en milfojo!

Mi falis, ĉar ĝi min ekpafis,

Kun familio en malĝojo!

Juvel' en mano dispeciĝis;

Milparte korpe mi vundiĝis!

Disvagis en mallum' terura:

Serĉadis mi miraklon solan.

Kaj venis min neni' plezura

Sed spertis mi nur la rigoran.

Ekvidi povis ja mi tamen

Nursolan Dion uiverse

Post ĉi', finfine! Amen!!"

Ĝi estas eldirita de unu el la pacientoj en leprula sanatorio situanta en Marujamavilaĝo apud Tokio. Dank' al ĉi tiu memkonscio citita en la lasta strofo lia mondo estis tute ŝanĝita. Nuntempe li streĉa fartas kun plezuro kaj espero plenplenaj. Tio estas ja miraklo en la mondo de l' homoj, kaj estas tamen fakto vivanta!

La suferoj sur la tero jam ne estas suferoj por tiu, kiu povas sin almeti la bruston de Patro. (Fino)

(Dediĉita al la animeto de l' etulino, kiu subite flugis ĉielen pro akcidento, dum la tradukinto ĉi tiun tradukis.)

Andromeda tipo en Japana Mitologio

Kijo CUJUKI

La pensmaniero de naturpopoloj estas: Ili kredas, ke la potenco kiu instigas la senton de timo estas supernatura. Tiaj supernaturaj estaĵoj estas la kaŭzo de multaj fenomenoj, ili ankaŭ estas regantoj de l' naturo aŭ homa socio. Ili personigas ĉiujn fenomenojn, kaj la diecajn abstraktaĵojn; ili ĉion materiigis. Ili konsideris la kaŭzon nur ekstere, sed ne interne. Tial la mito estas kultura produktaĵo kiu ekĝermas en tiaj pensmanieroj por klarigi la ekziston, la originon kaj la progreson de estaĵoj kaj fenomenoj de l' naturo kaj la homa socio. Konsekvence, la mito ĉiam respegulas la etoson; la kredon, la morojn kaj kutimojn, la ekonomion kaj la sistemojn de ĉiu popolo.

Iam aliloke¹⁾ mi priŝtraktis la funkcion de akvo, kiu kapablas purigi ĉiujn malpurojn. La akvo mem estis la objekto de kulto, tiu ĉi kredo poste evoluis kaj oni kredis, ke la akvo ne estas spirito, sed la spirito loĝas en akvo. Kaj oni kredis, ke vivaĵo akva estas nimfo. Tial en animisma stadio nimfo portas la figuron de fiŝo, testudo, serpento, ktp. Ĝenerale nimfo havas la formon de serpento. Eble, ĉar serpento vivas apud akvo, aŭ ondoj similas la rampon de serpento, aŭ longa rivero kuranta tra montoj kaj valoj pensigas pri la rampo de serpento, aŭ eble trombo aspektas kiel serpentego ĉielen fluganta. Ĉiuokaze oni kredis, ke serpento estas la spirito de akvo. Koncerne al tiu ĉi akva spirito ni studos la heroan rakonton de Susano, ekzilita de la Lando de Ĉielo.²⁾ La japana mitologio en Kojiki raportas jenon:

«Susano surteriĝis je Torikami ĉe la supra parto de l' rivero Hi, en la provinco Izumo. Tiam manĝvergo naĝis malsupren en la fluo. Li supozis, ke devas loĝi homoj ĉe la supra regiono de la rivero, iris pluen serĉante ilin; fine li trovis gemaljunulojn kaj virgulinon, kiuj estis en plorĝemado. Li demandis;—„Kio estas vi?“ La maljunulo responde parolis;—“Mi estas Provinca dio,³⁾ filo de la Dio-de-Granda-Monto. Mia nomo estas Maljunulo-de-Piedo-kareso, mia edzino nomiĝas Maljunulino-de-Mano-kareso, kaj la filino portas la nomon de Rizo-kampo.“ Denove Susano demandis lin;—„Kial vi tiel lamentas?“ Respondis la Maljunulo;—„Originale mi havis ok knabinojn. Sed Ok-kapa serpentego el la provinco Koŝi atakas nin ĉiujare kaj forglutis ilin unu post alia, nur unu restas ĉe ni, kaj nun estas la tempo de ĝia alveno ĉijare; tial ni ploras.“ Tiam Susano refoje demandis lin;—„Kia estas ĝia formo?“ „Ĝiaj okuloj similas la fizalojn.⁴⁾ Ĝi havas ok kapojn kaj ok vostojn sur unu korpo. Plie, sur ĝia korpo kreskas musko,

1) „Oomoto Internacia“, Julio, 1933.

2) *Takama-no-Hara*.

3) t. e. aborigeno, antiteze al ĉielaj personoj (dioj).

4) Originale *akagaĉi*, *Physalis Alkekengi*.

ankaŭ kameciparoj⁵⁾ kaj kriptomerioj,⁶⁾ ĝia longo etendiĝas sur ok valoj kaj ok montoj, kaj ĝia ventro estas ĉiam sangkovrita.“ Diris Susano;—, „Se tiu ĉi estas via filino, ĉu vi ne donos ŝin al mi?“ Respondis la Maljunulo; —, „Riverence, sed mi ne scias vian nomon, via moŝto!“ Susano tiam laŭte anoncis; —, „Mi estas frato al la diino Amateraso;⁷⁾ ĵus mi descendis de la ĉielo.“ Do, la Maljunulo kaj la Maljunulino diris; —, „Se tia vi estas, volonte mi donos ŝin al vi, via moŝto!“ Susano ekprenis la virgulinon, kaj aliformigis ŝin en kombilon, kiun li metis en sian buklon, kaj ordonis al la gemaljunuloj;—, „Vi tuj faru bonan sakeon, ankaŭ preparu barilon ĉirkaŭe; la barilo havu ok pordojn; ĉe ĉiu pordo sin trovu estrado; sur ĉiun estradon metu sakekuvon; en ĉiun kuvon enverŝu la bonan sakeon, kaj atendu!“ Tiel ili atendis post kiam ili preparis ĉiujn aferojn laŭ lia ordono. Baldaŭ la Ok-kapa serpentego efektive aperis en densa nigra nebulo, kaj tuj trempis la kapojn en ĉiujn kuvojn, drinkis la sakeon. Poste la monstro estis tute ebria pro la drinko, ĉiuj kapoj kuŝiĝis surtere kaj komencis diligente ronki. Do, Susano kiu jam delonge atendis tiun ĉi ŝancon eltiris la glavon, kiun li portis, dehakis la kapojn, tratranĉis la serpentegon en mil pecojn; tial la sango de la monstro inundis de la rivero Hi.»

Tiu ĉi heroo rakonto apartenas al tielnomata „Andromeda tipo“ en la legendoj de Hindo-Germanoj kaj similajn rakontojn ne malmulte oni trovas en la mondo. Krome la rakontoj pri policefala monstro, du-kapa, sep-kapa, naŭ-kapa, naŭdek-naŭ-kapa aŭ cent-kapa ankaŭ estas tre multe troveblaj, kaj la formo kaj konstruo tre similas unu la alian. Kiel ekzemple, mi citos ĉi tie la faman legendon de Perseo en Greka mitologio:

En la alhejma flugado la heroo Perseo trovis la landon de Etiopio, kie la reĝo Kefeo kaj la reĝino Kasiopeo estis en la trono. Ĉar la reĝino iam fanfaronis, ke ŝi estas pli bela ol la marnimfoj; Posejdono, la reĝo de maro, tre koleris kaj sendis la teruran monstron por ruinigi la marbordon. Kaj la orakolo de Zeŭso anoncis, ke per la ofero de la princino Andromedo nur oni povas liberigi la landon de tiu ĉi teruro.... Ĝuste tiam, Perseo kiu forbuĉis la gorgonan Meduzon,⁸⁾ kaj aliformigis en montegon la giganton Atlaso kiu pene tenadis la ĉielon per la manoj; li alvenis flugante sur la sandaloj kun flugilo, vidis ĉarman virgulinon ĉenita al rokego ĉe marbordo kaj rigardanta ĉielon per ploraj okuloj; la monstra ceto apenaŭ estis formangonta ŝin per granda faŭko. Li haltis kaj eksciis pri la kruela afero, certigis de la reĝo la promeson, ke ŝi estos lia edzino, se li sukcesos liberigi ŝin. Alproksimiĝante la Posejdonan monstron li elmetis el la sako la gorgonan kapon, kaj momente ŝanĝis la monstron en ŝtonon. (Alie ankaŭ oni rakontas, ke li mem forbuĉis la monstron per la glavo, kiun li kare portadis.)

5) *Sugi.*

6) *Hinoki.*

7) Diino de Suno. Unua principo de la japana ŝintoismo.

8) Unu el tri gorgonoj. Antaŭe ŝi estis bela knabino, sed ŝi fanfaronis precipe pri ŝia bela hararo, kaj komparis la diinon Ateno. La diino tre koleris kaj ŝanĝis ŝian hararon en serpentojn, ja terure malbeligis ŝin. Se iu ekvidas ŝian rigardon, oni diras, tiu fariĝas momente ŝtono.

La mara monstro de Posejdonu supre dirita estas nenio alia ol la personigo de kruelaj kaj furiozaj ondoj de maro. Ni nun povas konjekti la serpentegon, kiun Susano forbuĉis, jene. Nome, ĝi havas ok kapojn kaj ok vostojn, ĝia longo etendiĝas sur ok valoj kaj ok montoj, sur ĝia korpo kreskas muskoj, kameciparoj kaj kriptomerioj, kaj ĝi manĝegas homojn. Laŭ alia varianto en Nihongi, «ĝi ĉiam portas sur ĉiu kapo kreskantajn selaginelojn,⁹⁾ kaj ĉe ambaŭ flankoj de ĝia korpo oni trovas montojn» Tiuj ĉi vortoj estas nenio alia krom imaga epiteto por rivero. La fluo de rivero serpentumas, ĝi havas multajn branĉofluojn, sur ĝiaj ambaŭ bordoj kreskas plantoj, kaj en ĝi kuŝas la profundo kiu subakvigas homojn. Ankaŭ la akvamonstro Skilo en la greka mitologio estas la propra figuro de muĝanta ondo. Ŝi havas ses kapojn kaj dek du piedojn, la korpo similas la serpenton kaj bojas kiel hundo. Ŝi havas akrajn dentojn trivice, kaj etendante la logajn kolojn ŝi manĝas preterpasantajn ŝipanojn. Kredeble la prauloj supozis la potencon de akvo; ĝi subakvigas homojn, renversas ŝipojn, demordas teron kaj ofte ĝi forrabas ĉion desur la tero. Kaj oni kredis, ke akvo vivas, aŭ spiritoj loĝas en ĝi; oni timis la akvon, kaj fine kutimis oferi al ĝi por liberigi sin de la teruro.

Ĝenerale oni ne dubas, ke tiu ĉi japana tradicio supre dirita devenas de antikva moro pri virgulino-ofero. Esence tio estus magio, kiu instigis fekundecon de cerealoj *per generado inter virgulino kaj serpento*, la spirito de l' tero. Demonoj ofte postulis de homoj virgulinon kiel oferon. La motivo de oferado dependas de tio, ke oni timis plagon de l' demonoj, kaj en iu senco la viktimo estas anstataŭanto, per kiu oni limigas la plagon en certa grado. Aliflanke, per tio oni elpetis bonvolon de l' demono (spirito aŭ dio) kaj esperis prosperon de l' popolo; tiu ĉi moro estas universala en la mondo, kaj ĉiu popolo kulturita kaj nekulturita havas ĝin, kiel ekzemple, Jehovo tre ofte postulis oferon, kvankam ne virgulinon, kun la kondiĉo ke li protektos la popolon, kiu oferdonis. En la orienta parto de Afriko, ĉe Bonio, ekzistas tia moro, ke oni oferas virgulinon al la **Ŝarko** ĉe retrofluo de tajdo en ĉiu printempo. Sed, en la Suda Pacifiko oni oferas reĝidinon al la **Krokodilo**.¹⁰⁾ Ka jen Orienta Hindujo ni trovas multajn tradiciojn pri tiaj praktikoj. Unue oni oferis virinon kun tuta kredo al tiaj spiritoj de akvo, sed posteuloj devige oferis virgulinon al la spiritoj ĉiujare en sama sezono, kvankam oni bone konsciiĝis, ke tiu ĉi moro estas ne bona. Ĉar tia moro estis okazigata por la bono de publiko, tial neniu el la longantaro, kiu vivas en tiu ĉi superstiĉo, kuraĝis rompi ĝin kaj ĉiam paci-ence, kvankam vole ne vole ili devis obei ĝin, malgraŭ ili konsciis, kiu postulas oferon estas diabla; kaj ili volis ĉesigi la oferadon al ĝi. Sub tiu ĉi superstiĉa kredo certe multaj tragedioj okazis inter la popoloj. Sed fremdulo estas indiferenta pri gentaj moroj, kaj povas ĉesigi ilin aŭ silentigi la spiriton (demono, monstro). Tial la heroo, kiu disrompis superstiĉan moraĉon aŭ bravule forbuĉis monstron en multaj legendoj, ĉiam estas fremdulo. Susano, kiu savis la virgulinon kaj forbuĉis la ok-kapan monstron, estis fremdulo deveninta de la ĉielo. Mi do opinias, ke la japana mito pri la ok-kapa serpentego

9) *Iŭahiba*.

10) La dio de Ŝarko, Krokodilo.

Monto Mjôkô

Originale verkita de

Masao NĪSIMURA

Blanka la marmora remparo, kastelo
ho elstaras aŭ kun sinteno solena
aŭ kun koketema sub hela ĉielo.

La kastela loko, bedaro ĝardena
mezon de nordlando vastege okupas,
preskaŭ tutan jaron purblanka neĝplena.

Montoj altamontoj ĉirkaŭe ja grupas,
ili ĉiam zorge kastelon ja gardas,
tage nuboj nokte nebuloj galopas.

Unu reĝidino la landon rigardas
el la turo de la kastelo agrabla,
kore, en animo pasie ŝi ardas.

En mateno ŝia vizaĝo afabla
brilas en la suna radio,—belecon
saman kapti estas neniu kapabla.

Unu hor' post horo de pudroj laŭ speco
kun entuziasmo ŝi sin mem ornamas
plu aldonas pompon al sia nobleco.

En krepusko oro-kolore ŝi flamas
kun pasio lasta, l' filino al mondo
kanton la salutan kviete deklamas.

La legenda al ni transdonas rakonto:
unu bone plene gardata junulo
ĝuas vivon per-pro benata la rondo.

Ĉiam celis celas ŝin lia okulo,
al li rabas koron l' aspekto flirtema,
kison al ŝi—lia plejforta postulo....

Al la furorulo ŝlosilo problema
enmaniĝas? aŭ ne?—enigmo eterna,
buŝo en orelon: funebr' rekviema.

ekkreskis per tia motivo.

Por buĉi la serpentegon Susano uzis sakeon, kaj laŭ alia fonto(C) en Nihongi, li uzis la venenan kaj narkotis la monstron. Tio estas ruzo. Per la homa saĝo oni venkis la monstran forton. Ĝenerale la forto de monstro aŭ diablo tre superas la homan, tamen al ĝi mankas saĝo. Krome la sakeo utilas por pacigi diojn en ŝintoismaj ritoj. Laŭ alia fonto(B) en Nihongi, Susano diris al la monstro;—„Vi estas mirinda dio.“ Tiu ĉi vorto ankaŭ atestas, ke ĝi temas pri animismo. Tiel la serpentego altiĝis de la personigo de rivero ĝis *mirinda dio*.

Pri tiu ĉi tradicio kelkaj kleruloj pristudis laŭ la vidpunkto de geografio, sed nenio utilas. Historiistoj ankaŭ konsideras ĝin, ke ĝi estas kroniko de fakto aŭ alegorio pri mortigo kontraŭ aligenta ĉefo, sed neniu kontentigas nin. La rakontoj en Nihongi kaj Kojiki estas kompreneble naciecaj, kaj ili estas kompilitaj en unu sistemo kvazaŭ devenintaj de certa komuna origino. Sed ili ne ekĝermis originale en tiu ĉi lando, ilin alportis niaj prapatroj, kiam ili venis en nian landon antaŭ pli ol 3 jarmiloj. Poste tiuj ĉi rakontoj kreskis, kaj ankaŭ kreskis ilia ornamo dum la transrakontado de buŝo al buŝo, ĝis ili estas enkondukitaj en la kronikojn, tial geografia studo kaj historia esploro estas senutila.

Preskaŭ ĉiuj rakontoj en tiu ĉi tipo feliĉe finiĝas. Perseo edzinigis Andromedon kaj feliĉe vivis por kelktempo, kvankam poste ili devis separi. Susano ankaŭ edzinigis la filinon de la maljunulo, kaj laŭ la antikvaj kronikoj, liaj idoj tre prosperis, precipe la dio Okuninuŝo estis la plej eminenta inter liaj idaroj. Japana mitologio raportas multajn romancojn pri tiu ĉi dio. Aliloke mi iam pritraktos tion.

Volas frapi pordon sportulo moderna—,
marŝas li krutvojon en neĝuragano,
montras vojon al li la lumo lanterna.

Sala nokton pasas li sen akompano
maldormema estas en griza medio,
sonĝe reviviĝas antikva romano.

Vokas lin admonas fantom', agonio:
ĉesu vi, eskortu defendu la vivon—,
sed indiferenta li estas por tio.

Vidas li matene nobelperspektivon,
traktas objektivan belecon ĝis nunan
li esence kiel realsubjektivan.

Havas ilon uzas ja li oportunan:
skion—glitas valon li saltas barilon
rekten belulinon al li aminduman

Sub piedoj liaj knarado subtila
ritme faras eĉ melodion,—en valo
naskas dolĉajn ĉarmajn daktilojn la trilo.

Kuras kaj galopas la skio-ĉevalo,
kavaliro pro la naturon-admiro
kuras kaj galopas en valo kabala.

Jen postsigno sur la arĝento drapira
sur la virga blanko postsign' de leporo,
ĝin ĉi tie lasis kuranta foriro.

Sola piedetoj-signet', semaforo,
unu post alia ĝis vidpovofino,
li ĝin sekvas tute sen iu esploro.

Lia ĝojo estas nun en la kulmino,
spronas kaj inspiras la gaja fajfado
dancon de feinoj en sankta kazino.

Arboj ormamataj en la kavalkado
neĝraketon pafas por gasto la nova
kun soleno en paradej', esp'ano.

Lin ŝtelvidas el la fenestr' de l' alkovo
reĝidino krias "gajigas kun stelo
vi min solan,—estu unue la provo".

Jen ekblovas en la malgranda parcelo.
neĝa la ventego,—gentkirlo, ciklono,
en ĝin malaperas tuj la citadelo.

Li batalas kun la fortego leona,
li ne povas venki, nek povas forkuri

eĉ per antilopa rapido,—tifono.

Li kun sia vivo decidas konkuri.

por plenumi celon,—sur ambaŭ genuoj
staras li dum li ja ne povas mezuri.

Estas li alia neni' ol statuo

tute blanka,—se li senmove nur statas,
baldaŭ tranĉos ŝnuron de l' vivo detruo.

Li eĉ en mizero komence konstatas

ĉion—kun la daŭro malsane konscias
sento perdas forton, li emas, komatas.

Sango frostas kaj nun spirit' iluzias,

perdas li batalan instinkton intenson,
kelkajn horojn li en la pal' asfiksias,

Potenculo: sun' la kompatas la penson,

ĝi lin, palan vangon karesas, favoras,
ĝi per brilo baras reĝinan atencon.

Pro la granda beno nun sang' eklaboras,

li viviĝas, saman piedon ripetas,
oh, la montosupro lin alte honoras.

Monton, reĝidinon li longe asketas,

varman la esperon li gloire plenumas—,
grandsukceso por li triumfe trumpetas.

Sub la luno same konstante ŝi lumas,

per invado de la modera sportulo
brilon la belecon ŝi ja ne konsumas.

Ne meritas l' ag' je malgranda makulo,

la bruado kaj la sonor' de l' rivero
ne domaĝas kiel kasteldefendulo.

Ŝi solene staras kun trajto fieraj,

ŝian haŭton lavas nebulo-parfumo
en mateno ĉiu, en ĉiu vespero.

Kovras ŝi entenas en neĝo-kostumo

ardan la pasion, turmenton ĉagrenan,
kaj ŝi estas en majestec' maksimuma.

La kastela loko, bedaro ĝardenaj

nordolande sian sidejon heredas,
preskaŭ tutan jaron purblanka neĝ-
plena.

Siajn noblon belon eterne ŝi kredas.

EL OOGAI, VITA SEXUALIS

鷗外, 「キタ・セクスアリス」より

Trad. de KAWASAKI — N.

Mi estis sesjaraĝa.

Mi estis en urbo, havanta kastelon de malgranda daimio, en Tyûgoku-distrikto. Post nuligo de feŭda sistemo nova oficejo de la prefekturo fondiĝis ne ĉi tie sed en najbara provinco kaj nia urbo subite fariĝis malprospera.

Mia patro, sekvante la eksdaimion, transloĝiĝis al Tokio. Mia patrino ekopiniis ke Sizuka (mia nomo) jam bone kreskis, ke estas tempo al li doni lecionojn iom post iom eĉ antaŭ komizio al lernejo. Kaj ŝi mem ĉiumatene instruis al mi silabadon kaj gvidis kaligrafion.

Kvankam mia patro estis en feŭda reĝimo malsupera vasalo, li loĝis en granda domo kun pordego, ĉirkaŭata per muroj el teraĵo. Antaŭ la pordego estis la fosaĵo ĉirkaŭkastela kaj sur la alia bordo staris la tenejo de la eksdaimio.

Iun tagon, kiam la leciono finiĝis, mia patrino komencis teksti. Dirinte simple: „Mi ludos sur la strato“, mi kuris ekster la domon.

La domo estis en la loĝeja kvartalo, kaj eĉ en printempo, nek salikoj verdis, nek sakuroj ruĝis. Mi povis vidi nur sange ruĝajn kameliflorojn pendantajn super nia muro kaj helverde burĝonantajn dornarbetojn apud la riztenejo de la eksdaimio.

Okcidente apud nia domo estis spaco da tero sen konstruaĵo. Inter disĵetitaj ŝtonetoj kaj tegoloj floradis astragaloj kaj violoj. Mi komencis deŝiri astragalojn. Dum mi daŭrigis ŝirprenon iom da tempo, mi rememoris la vortojn de najbara knabo, kiu diris al mi la antaŭan tagon, ke ne decas por viro ŝirpreni florojn, mi rapide rigardis ĉirkaŭen kaj forĵetis la florojn. Feliĉe neniu observis. Mi staris malvigla. Hela, serena vetero. La teksado de la patrino sonadis en kvieta aero.

Transe de tiu libera terspaco estis la domo de la familio nomata Ohara. La mastro jam mortis kaj la vidvino ĉirkaŭe kvardekjaraĝa restis. Mi ekhavis volon viziti tiun domon kaj turnis min al ĝia frontpordo, enkuris.

Forĵetinte miajn sandalojn, brue forpuŝinte ŝoĵion (glitekranon), mi ensaltis kaj trovis ke la sinjorino kune kun fraŭlino nekonata enrigardis malfermitan libron. La vestoj de la fraŭlino estis preskaŭ tute ruĝaj kaj ŝi aranĝis siajn harojn en *simada* (nomo de hararanĝo malnovstila por japana fraŭlino mature elkreskinta). Kvankam infano, ŝajnis al mi ke ŝi venis el la komerca kvartalo. La sinjorino kaj ankaŭ la fraŭlino levis al mi siajn vizaĝojn esprimantajn fortan surpriziĝon. Ambaŭ vizaĝoj estis flame ruĝaj. Kvankam infano, mi juĝis la situacion neordinara kaj ekhavis strangan senton. Mi vidis ke la malfermitaj paĝoj estis belkolore ilustritaj.

„Sinjorino, kian bildolibron vi rigardis?“

Tuj mi pliproksimiĝis al la libro. La fraŭlino, turninte la dorson de la libro supren,

rigardis kun rideto la vizaĝon de la sinjorino. Ankaŭ la kovrilo estis kolorigita kaj tie mi vidis grandan virinan vizaĝon.

La sinjorino, rapide preninte la libron turnitan de la fraŭlino, ĝin malfermis kaj prezentis al mi, kaj montrante per la fingro ion en la bildo, diris:

„Sizu! Kion vi vidas ĉi tie?“

La fraŭlino ridis kun plilaŭta voĉo. Mi direktis miajn okulojn sur ĝin, sed, ĉar la personoj tenis siajn korpojn tre komplike, mi ne povis klare kompreni, kion ĝi signifas.

„Ŝajne, gambo!“

La sinjorino kaj la fraŭlino samtempe eksplodis per ridego. Tio iom komprenigis min ke ĝi ne estas gambo. Mi sentis min multe ofendita.

„Sinjorino, mi venos refoje!“

Ne obeinte la vortojn de la sinjorino, kiu provis haltigi min, mi elkuris el la pordo.

Mi ne havis sufiĉan scion por juĝi, kion montras la bildo, kiun rigardis du virinoj. Sed iliaj vortoj kaj sintenadoj donis al mi tre strangan, eĉ malagrablan senton. Kaj mi timis, mi ne sciis kial, raporti la okazintaĵon al mia patrino.

註: sakuro kaj ĉerizarbo estas aliaj aferoj. Sakuro ne odoras.

ŝoĵio — ne tradukebla precize per nunaj radikoj.

prefekturo 縣 (千布, 大成和エス辭典)

astragalo 蓮華草 (")

(Trad. 14 okt. 1934, Oosaka)

SUR MATENA TROTUARIO.

Originale verkita de K. TACHIBANA

Klak', klak' klak' ... la ŝuoj sonas
sur matena trotuar';
ŝiaj paŝoj facilmovaj
marŝas kvazaŭ sur klavar'.

Per ario de la vento
flavfolioj de salik'
jen humuras, aŭ baletas
flate ĉirkaŭ lia stik'.

Ho, la ŝuoj paŝas suden,
sed la stiko al la nord';
nur momentajn palpebrumojn
ili ĝuas en agord'.

Klak', klak', klak' ... ŝi marŝas pluen
ŝur aŭtuna la pavim',
en mieno kun nenia
sekretaĵo en la sin'.

La Plena Vortaro Vidita de Kemiisto

Tutomu MAEDA

Antaŭ mi kuŝas la verda Plena Vortaro nova. Bonega vortaro, sendube! Valorplena laboraĵo de multaj jaroj! Foliumas, kaj mi povas vidi kemiajn terminojn — eĉ formulojn. Legas difinojn — kelkaj malkontentoj. Antaŭ la okuloj tamen flirtas averto: Facile kritiki, malfacile verki.

Acido: Kombinaĵo, kies hidrogenon metalo povas anstataŭi. Ne estas *kombinaĵo de hidrogeno kun metalo*.

Agaragaro: Karbonhidrato; ne entenas azoton, do ne estas speco de gelateno, tamen povas doni similaĵon de gelateno. Ne sole el *hindaj algoj*. Povas nomi vegetaĵa gelateno.

Alkalo: Kiun kemiistoj elektos inter alkalo kaj alkalio?

Barito: BaO-baryta, Baryt, baryte; BaSO₄-barite, Baryt, barytine. Al kiu, barito taŭgas? Mi mem ne scias!

Benzeno: Povus uzi *forigi grasajn makulojn*, sed kutime oni uzas benzinon.

Benzolo: Povus esti tia kombinaĵo, kian la vortaro difinas, sed benzolo estas la germana nomo por benzeno. Ioma konfuzo.

Ceruzo: $\text{PbCO}_2 \rightarrow \text{PbCO}_3$?

Emetiko: Antimon-kalia tartrato, $\text{K}(\text{SbO})(d\text{-C}_4\text{H}_4\text{O}_6) \cdot 0.5 \text{H}_2\text{O}$; ne estas *antimona aŭ kalia tartrato*.

Fluaĵo: Laŭ ekzemploj menciitaj en la teksto ankaŭ gaso povas flui, do laŭ mia opinio, fluaĵo = fluidaĵo kontraŭ fluaĵo = likvaĵo. Mia kutima uzmaniero: gaso, likvo, solido, fluido (gaso kaj likvo; Ryūtai, japane).

Gipso: Precize dirite, kalcisulfata ŝtono.

Izotopa: Kio estas *ĥemia kvanto*? Izotopoj aŭ izotopaj elementoj estas tiuj, kies kemiaj ecoj estas samaj, sed kies atompezoj diferencas.

Koloïdo: Ne estas *nomo de likva substanco*. Sistemo entenanta erojn, kiujn ordinara mikroskopo ne povas disting.

Kombini: Ĉu *kombini* rilatas kun molekuloj, kaj *komponi*, kun elementoj (laŭ la senco en kemio)? En kemio oni ordinare ne diferencigas tiajn. Mi preferas la vortojn kombini kaj malkombini por ambaŭ kazoj.

Sintezo: Ne sole rilatas kun elementoj (laŭ la senco en kemio). Kemia procedo prepari kompleksan kombinaĵon el simplaj substancoj.

La supra listo ne estas kompleta, ĉar mi nun ne havas sufiĉan tempon detale studi la vortaron. Aldone mi volas diri, ke kombinaĵo estas taŭga vorto por Kwagōbutu (japane), compound, Verbindung kaj combinaison, por kiuj la vortaro donas tri vortojn: kombino, kombinaĵo kaj komponaĵo. Ĉe ni la Hermesa Rondeto, kiu sin okupis pri kemiaj terminoj, donis bonan vorton konstituo por Sosei (japane), composition, Zusammensetzung kaj composition. En la nuna vortaro konsisto esprimas ilin, sed mia opinio konstituo superas la vorton konsisto. (14. 10. 1934.)

Pri la Utileco de Tagluma Elektolampo por Kortobirdoj

(originala raporto)

Ŝooĵiroo KAI, Instruisto en Mijakonoĵo Agrikultura Lernejo.

La Unua Raporto

Mi komencis studi pri la utileco de tagluma lampo por kortobirdoj de la unua de novembro 1929. Oni havas multe da rezultatoj de eksperimentoj pri la aplikado de ordinara elektrolampo por ili. Do mia studo estas unue pri la rezultato de gasplenigita lampo por kortobirdoj kaj due pri tagluma lampo kaj trie kompari ĉi tiujn du rezultatojn kaj decidi, kiu el la du estas pli utila por ili. Tiu lasta estas ĉefa celo de mia laboro. Kaj nuna sciigo nur estas rezultatoj pri gasplenigita lampo kiel fundamentaj eksperimentoj de la supre nomita temo.

1. Korpopezo de birdoj lumigitaj per gasplenigita lampo iom malpeza kompare kun nelumigitaj, tamen montriĝis tia rezulto, ke post 3 monatoj ĝi atingis preskaŭ egalan.
2. Disvolviĝo de kresto estis rapida en lumigo.
3. Procento de ovoprodukto rapide multiĝis ĉe 2—3 semajnoj post lumigado kaj atingis al klimakso (maksimumo) post 2 monatoj.
4. Rapide malmultiĝis ovoprodukto kun ia forigo de lumo kaj montris la ciferon 41.55 % post 3 monatoj dume nur 0.7 % en la komenco.
5. Alportis 2.5-oblan ovoprodukton post 2 monatoj en lumigado kompare kun nelumigo.
6. Nombro de birdoj, kiuj unuafoje demetis ovojn estis granda en lumigo.
7. 47.2 % plimulte produktis ovojn en lumigitaj kompare kun nelumigitaj.
8. Eltiriĝo de plumoj estis malmulta. Rapide montriĝis rimarkinda eltiriĝo de plumoj kun la forigo de lampo kaj tamen tute kovris novaj plumoj post 2 monatoj.

La Dua Raporto

	Nelumigita Sekcio.	Sekcio de tagluma elektrolampo.	Sekcio de gasoplenigita elektrolampo.
1. Procento de ovellaso.	22.2 %	40.1 %	42.2 %
2. Meznombra pezo de ovo.	52.28 gr	55.76 gr	55.36 gr
3. Kvanto de maĝaĵoj dum 73 tagoj.	77.520 kgr	81.174 kgr	81.280 kgr
4. Procento de elŝeliro.	74 %	72 %	72 %
5. Korpopezo de matura birdo.	1.407 kgr	1.478 kgr	1.539 kgr
6. Profito dum 73 tagoj.	¥1.105	¥5.781	¥6.051

EL PAPERKORBO DE GRAMATIKULO

K. CSSAKA

I. «Eksterordinaraj» okazoj

.....Dogmo estas alloganta, sed evitinda diablo por gramatikisto. Lin tentis la diablo, se li ekzemple skribus: „Ĉar la refleksiva pronomo *si* rilatas al la subjekto, ĉu gramatika aŭ logika, ni *ne devas* meti «*sia*» al la subjekto mem.“ La regulo certe aplikiĝas, ekzemple, al tia okazo:

Sed ŝi mem estis pli bela ol ĉiuj ŝiaj vestoj, (Fabeloj, Parto I, 43/15)

ĉar ĉi tie «vestoj» estas la subjekto de la komprenata apudpropozicio: (ol) ĉiuj ŝiaj vestoj estas (belaj). En tia «ordinara» okazo oni devas diri „*ŝiaj vestoj*“ sed ne „*siaj vestoj*“ kaj lia regulo ŝajnas tre laŭdinda konsilo. Sed, la diablo prenu lian diablon, el okazoj ekzistas ofte «eksterordinaraj». Ekzemple:

Al ĉiu *sia propra* estas ĉarma kaj kara. (Proverbaro Esp., 347)

Sia estas kara pli ol najbara. (P. E. 447, 765)

En tiaj „neordinaraj“ okazoj (kiel en proveroj) *sia* ricevis iom aliigitan sencon ol originalan; en ordinara proza parolo ni dirus: *ĉio, kio apartenas al (ĉiu el) ni aŭ nia propra*.

Parolante pri la subjekto, oni trovas vere konsternan «eksterordinaran» okazon de subjekto, kiu havas antaŭ si prepozicion! Tian demonan metamorfozon de subjekto ni vidas en Genezo VII-15:

Kaj eniris al Noa en la arkeon *po du* el ĉiu karno, kiu havas en si spiriton de vivo.

Al ĉiu verkanto de gramatiko mi do volus konsili, ke al ĉiu lia konsila regulo (t. e. ne el-Fundamenta) li ĉiam aldonu „en ordinaraĵ okazoj“ aŭ „ordinare“, aŭ li skribu: „mi konsilus, ke“, kiel nia Majstro

faris en sia „Lingvaj Respondoj“

II. プロ事件

.....或る日本人が英國で河に陥ちて溺れかかつた。あたりに人は居らぬし,これでは『誰も助けてくれぬであらう。わしや死ぬぢやらう』と云ふつもりで

I will die! Nobody shall help me!

とどなつた。幸か不幸か附近に英國人が居合はせてその叫聲を聞いたが,これでは『おれは死ぬる覺悟だ (I will), 助けたら承知せぬぞ (nobody shall)』だから恐れをなして助けなかつたため, あはれやその日本人は終に溺れ死んだ……とこれは笑話であるが一體英語の動詞用法の根本は volitional verbs (意志動詞) と non-volitional verbs (無意動詞) との區別で, それが萬事の出發點となる。

I shall die. 助からん

I will kill myself 死ぬる覺悟

動詞 die は無意志動詞, kill は意志動詞であるから I will die, I shall kill は不自然で英國人としてはそう云へないのである。然るに Esp. ではこの區別は嚴格でない, 即ち *meti* が意志動詞の意 (*morti sin al la morto* 乃至 *sin mortigj*) にも流用される。

閑話休題。昔々日本エスペラント界に『プロ問題』と云ふのが起つた。これは『エスペラント助辭一覽』と云ふ拙著小冊子中の *Li laboras por la pano* と云ふ例を見て日本エスペラント社で千布利雄先生がこれは偉大なる誤謬である, *pro pano* とせねばならぬと云はれ (押田徳郎氏談), 更に *Ekzercaro* 中の *Morti pro patrujo estas agrable* の例を引き *morti por la patrujo* とは云へぬと論じられた。それに對し岡本好次氏はザ博士の著書全部を涉獵して *morti por* の *Zamenhofa uzo* の用例をづらりと並べて反駁された。然しと申しては甚だ失禮乍ら今日天下に名だたる vortaristo 岡本氏も當時三高を卒業したばかりで未だ Esp. 界に名が知られて

居らなかつた事として、千布氏はこれは小坂が匿名で書いたものだろうと推定され（是も押田氏談）更に前置詞の意義を一定せよと云ふ一文を我誌に寄せて示教せらるる所があつたこれが所謂 Pro-Por 問題の顛末である。

當時私は論争に参加しなかつたが por は『交換』（即ち一種の『目的』）の意味に當然用ひられる。例へば danki iun por io は io をしてもらつた事に對して交換に danki する意味。labori por io も io を求めて交換に laboro を拂ふので、labori pro io: 『io 欲しさに（動機）働く』と併用し得ると思ふ。尤も Japana Esperantisto 誌に Ekzercaro 詳解を連載された際原文中の danki por を一々『danki pro の誤植也』と脚註された千布氏のこととして前置詞用法劃一と云ふ大局上から論ぜられたことと思ふ。又 morti por の方は氏が英語に堪能であるため non-volitional verb たる die を will につけると不自然を感じる如くに、有意志の por を用ひるのが不自然に思はれて斷定を下されたのであろう。Esp. では前述の如く morti は日本語と同様意志的にも用ひられてゐる。

一例

Kion mi povas fari? Ŝi mortu! Mi kuŝos apud ŝi, kaj *mi mortos* kune kun ŝi! (M 22/1)

茲に *mi mortos* は有意志用法 (meti min al morto) たるは明瞭。さすれば Esp. 人には次の morti por も不自然には響かない。

Mi povus *morti por* li, kvankam mi estis ankoraŭ tiel juna. (BV 80/-1)

結局云ふ人が交換の氣持でなら labori por, kanki por, 動機の方を考へてゐる場合には labori pro, danki pro; morti por なら有意志の意, morti pro なら無意志の用法。これで pro-por 問題も自然解消するわけではあるまいか……。

III. Duobla akuzativo

……sub „Duobla akuzativo“ Kalocsay skribas en „Enciklopedio de Esp.“ I. Vol., p. 113: „Du rektaj komplementoj apud la sama verbo, ekz: »oni min sciigis gravan famon«. *Ĝi estas gramatika eraro.*“ Eviti

tian uzon estus konsilinde, ĉar tio povus iafaje difekti la klarecon de la senco kaj kaŭzi konfuzon, sed nomi tion *gramatika eraro* oni neniel povus! Kvankam malofte, oni renkontas tian uzon eĉ ĉe Zamenhof, kiu konsilis, ke ni tion evitu (vidu: Ekzercaro § 29, Fund. de Esp., p. 66):

Kaj la Eternulo iradis antaŭ ili dum la tago en nuba kolono, por konduki ilin la ĝustan vojon (=sur la ĝusta vojo).

(Eliro XIII)

Mi estas Jozefo, via patro, kiun vi vendis Egiptujon. (=al Egiptujo) (Genezo XLV-4)

Mi konsilas al Kalocay, ke li *bone* studu Zamenhofan Esperanton, se li volas en ĝi skribadi iajn literaturajn verkojn kaj gramatikajn artikolojn...

IV...

...unu la alian, unu al la alia 等は普通 Ili helpadis unu al la alia=helpadis al si reciproke.

などと挿入句（副詞句）として用ひられるが此の unu が主語に立つこともある。

Kaj unu al la alia murmuretis, kion la infano diris. (FK 24, FI 71)

子供の云つた事がそれからそれへと口移しにささやかれた。

V. tia, kiaj...

Jen estas la *pomo*, *kiun* mi trovis.

なる例に於て kiu は『そのもの（個體）』を指す關係詞であるから前行語が單數なら kiu は單數。然るに同種の種類を指す關係代形容詞 *kia* は前行語が單數でも之に對して比較の引き合ひに出す從屬文の語が複數のこともあるわけで、其時には *tia, kiaj...* となる:

Li estas *tia, kiaj* estas ĉiuj junaj kaj ofte eĉ maljunaj *viroj*. (M 171/4)

若い者なら皆、いや老人すら屢々さうであるのだが、彼もそんな男であつた。

Sed la bildo ne estis *tia, kiaj* oni ordinare vidas. (FI 123/10)

さらにある様な繪畫ではない。

エスペラントもやつた

老牧師を中心に

(或るまちでの十年)

白 木 欽 松

數年前或る町での事、ワシントン會議へ出掛けた Y 氏を中心に歓迎坐談會が開かれた時「……モウ言葉なども全部エスペラント許りにして……日本わ良い物なら何でも消化する力があるから……、なんでも良いと思うものわ全部取入れて……」と語られた Y 氏に續いて立たれたのが司會者の N 先生、「エスペラントわ僕もやつたがフローロ、ホーモとダラダラして居て駄目だ、僕わどうしても英語だと思ふ」と云われる。秋田雨雀氏お招いて講習會お開かれた當の世話人で當時公衆食堂お經營して居られた N 先生の其の斷言も、僕にわトント空吹く風だつた、當時未だエスペラントお學んで居なかつたからだ。

が今其言葉お、とても興味深く、意味深く思ひ出す。

* * * *

此の先生わ嬉しくも變つて居られた。斷然説教せぬ牧師で新人の禮拜わ畢竟黙坐の外あるまいと云い、美しく楽しく暮らすのおその人生觀とし、六十の今日猶、若き教養ある婦人お讚美して女優デイドリツヒの映畫に至上の教育價值お發見するなど此町でも、いや恐くわ日本中にもタント類のない存在だつた。

其の後一年。僕が獨習書で學んで居た頃、若い同志の一人が先生の經營さる文化茶屋と云うカフェーで講習會を開いた。若い市民や學生の中に交つて其の先生が、自分許りが當時辯護士會々長おしてゐた——二十年も前東京のキリスト教會館でエスペラントの話おきいたと云う S 氏までさそいだして、共に初步お學んで居られるのお見出して僕は限なくユウモアお感じた。

それから一二年。「K さん、慇々決心しました。そしてエスペラントの先生をやらうと思ふ」と大元氣で云われた。がそれも續かな

かつた。先生にわ問題がありすぎたのだ。否實際日本にわ餘りに急お要する問題が多すぎる。

* * *

一昨年のものであつたが久々にお逢ひした時

「Esperantisto わエライ、今の宗教家などとても及ばぬ」と感慨お洩されてゐた。先生は若い時宗教學校に學ばれて英語わ達者だと皆も思つて居たし自分でも僕は即席にスピーチが出来ると其の程度お發表された事があるが絶えて原書なる物お讀んで居られるのお見掛けた事がない。その理由お一度お尋ねしたら「新しい言葉が出て来るから面倒だ」との事であつた。讀書わされんのではなくワイルドとかルウソウとかの譯書おヨク讀んで居られるのお見受けた。

* * * *

僕わ此の尊敬さるべき先生から、エスペランティストとして次の事お教えられる。

それわ——一般的に英語が出来ると云う日本人であつても、その利用される時が殆んど無いと云つても良い事。語學の方面から云えばそれ等の人々の中にわ單語のアクツェントと一般的語調の區別さえ混淆して一向わかつてゐない事。(エスペラントお學べばすぐわかるが)。外國人に對しての英語の一大缺點——單母音の單語が多い事から来るあの強い語調——さへも、美と感ずるまでに、四五十年前、一部の日本人わ只に法制經濟方面のみでなく、キリスト教の精神文明おも英語を通じて深い感激を以て受け入れたと云う事。

我々日本のエスペランティストが國家に對する一つの持役——外國語の教育制度上での正しい位置お發見する爲の批評と主張とにわ、まず過去に英語が我が日本に寄與した重大な功績おも認識する必要があり、其の認識が不足であると、その功績から流れ出してゐるあの無意味な錯誤も無視し得ぬ其の隨性おも正しく批評し得ぬと云う事。

一部の年老いた人々の中での英語萬能信仰にも深い同情の念お持つべきであると云う事などである。

或る日の夜數人のものが嚴肅なとも云うべき話おして居た時、先生が「英語お教えたつて飯位わ食えるから」と呟かれたのおしみじみ敬意お以て私は聞いた。

YMCA が英語の講習などに重點お置いて、何一つラシイ事おやらぬとの憤慨から斷然退會された眞劍味溢るゝ先生でさえ、此の一面がある事おば我々わ同情お以て考えねばならぬ。

之は將來としても大きな影お引く事であらう。我々が絶えず人に内在する正義感によびかくべき必要はこゝにある。

永田青嵐氏がラヂオお通じてエスペラントの大提唱おされる一方、鶴見祐輔氏が「主義として賛成だが人工國際語がその儘世界語になるとお思えないそれわ李白や陶淵明が出て不朽の著作お發表してからであると私は思う。」と二三年前其著書に書かれた——この二つの立場が出て来る源であらう。

日本のエスペラント運動の陣營から多くの尊敬さるべき自由主義者に向つて呼びかけると共にかの頭山滿翁、内田良平氏の如き一貫國の將來お憂えらるる老國土に對しても同じ熱情と確信とお以て叫びかけるべきであらうし此の訴わ、充分うけ入れられる筈のものである。

だが時は迫つてゐる。先づ何より先に、國家の將來おその双肩にになう様なズバ抜けた青年によびかけねばならぬ。

思ひ出すのわ三四年前、小供の通う學校で一番頼りになり相な立派な青年へ手紙と共に「愛の人ザメンホフ」お送つた事。その返事わ私の眼頭をあつくさした。(右欄下部へ)

MALFRUAŬTUNA VESPERO

originale verkita
de DANCUŬI-HIROŬI

Sub la griza prema firmamento
Velkiĝinta kuŝas herbebeno,
Ĝin trakuras nuda voj-fadeno,
Kaj la pala sun' en okcidento—

Supre veas raŭka seka vento,
Nudaj arboj ĝemas en ĉagreno,
Korvoj grakas—kant' de malsereno:
Kaj ekregas morta la silento.

Nun la nokto nigra alŝteliĝas,
En nebulo ĉio malheliĝas,
Kaj jam mortis eĉ la vent' vekria.

Kaj la vintro ŝtel-serpente venos
Dum la nokto, kaj per ĉen' gacia
Ĉion vivan morte ĝi katenos.

「……御好意お謝しつゝ手にした本のページから突然眼お射た文字。共通の言葉に了解し合い、人類わなすであらう、調和ある一つのまといお。私わエスペラントの目的がスツカリ解つたと思ひました。ウイルソン以下の所謂名士達が總がいりしてもトテモ及ばぬザメンホフ先生の名おさえしらなかつた自分おドンナに恥じたら足りましようか、大きな發見おさせて下さつた事に感謝の言葉がありません」

同じ町の力ある新聞の老社長 Y 氏わ次の様に自己の主宰する新聞にかいた

「毎朝エスペラントの聖書およむ、イエスに對する思慕からでわない」と。—何とすばらしい言葉でわないか！

Varsovia Dua Vira Gimnazio

岩下順太郎

お嫌でなかつたら Zamenhof の學んだこの市の第二中學校の方へ行つて見ませう。歴史と言ふものは、大きい問題として見ることも面白いですが、極小さい所に焦點を定めて、そこに起つた小さい問題を眺め乍ら、その背後にある大きい流を想像することも興味がありますから。ワルソーの街を流れる Wistula の水にかかつた長い橋を渡つて坂を上つて行くと、廣場に十字架を高く捧げたシギスモンド三世の記念碑があります。古いカトリック國として北歐では、東の正教のロシヤに對してゐるポーランドらしい風景です。その向ひの Zamek 宮は一時はヴェルサイユ宮を除いては全歐に双ぶものもない宮殿として、幾多のこの國の王の住居ともなり、幾代かの英雄の邸宅ともなり遊客の眼を楽しませたものですが、この國の愛國者達が露西亞の治下を離れ様として叛亂を起した 1831 年に、高價な美術品は全部モスコーに持去られて、今では冷い壁間に少し許り王の肖像があるのみだそうです。1793 年に露獨墺三國の間に分割されてから、再び祖國ポーランドを回復しようとして幾度か愛國の血を流したこの國、この都の歴史は歌書よりも軍書に悲し吉野山とも言ふべき所でせうか。それから少し西南に折れて行くと猶太人の教會シナゴグがあります。十三、四世紀時代から産業開發の爲に招いた猶太人はこの國に溢れて、今ではこの百萬人の都市に三十萬人も居り猶太人の首都と言われるのも尤です。露役に日本の國債を一手に引受けたのはアメリカのシフですが、その大部分を買ひ取つたのはこの都の猶太富豪ですよ。所でそのシナゴグは牢獄と化され、1831 年の 11 月 28 日革命の前夜に全囚徒が破獄して劍を執り、露西亞に對して愛國の叛亂の幕を切つて落したのもここです。道々こんなお話をするのは Zamenhof の生れた國土の悲慘な歴史と、彼の屬した民族の迫害の歴史に就て、幾分の理解を以て彼の母校を訪れたいからです。今迄來た道の曲つてゐるのも

舊市街の古い證據ですが、この Nowolipki の街は道も眞直です。少し先の左側に生垣みたくに見える所がありませう。あの内が庭で——もう二階建の校舎が見えます。あれが第二男子中學です。ここは 9 番地になつてゐます。この一つ左の街が Nowolipie ですが、そこから毎日 Zamenhof がこの學校に通つて來たかと思ふと、吾々にはとても懐しい氣がしますね。今でもその 28 番には白い三階建の家が残つてゐて、その地階の彼の室は兩親の部屋からは一寸離れてゐるし、友達なんか寄せて夜まで研究したりするには便利だつたんでせうね、この部屋こそ國際語の誕生を祝つた記念の部屋ですよ。何とか保存の道はないものでせうか。この邊は猶太人の多く住む所でね、あの子供達は皆そうです。安息日なんかには大變なもんですよ。

さて、少しばかりこの學校のお話をしませうか。學校の制度や何かでは面白くはないかもしれないが。1860 年には既に第二革命の機運も濃くなつて來ましたが、露帝は之に對し猶相當の寛度を示し、その 3 月には宗教及教育の自治權を波蘭に與へました。同 62 年 5 月の普通教育令の改正等も此の一つの表れかも知れませんが。この學制變更で今迄の府立中學校が廢止されそこに Varsovia Unua Vira Gimnazio がその夏の新學年から開校されたのです。これが Zamenhof の母校の前身です。當時の Nowolipki II-15 です。前の府立中學校からは備品全部と記録類を譲り受け、之も廢校となつた貴族學校の方からは圖書を貰つて出來た學校です。初代の校長は第一回の革命で閉鎖された大學で、その當時は Ćeŝa Lernejo と言つてゐた學校の豫科部長の August Szmurlo と言ふ人で、この新しい學校は政府の宗務、學務局の直轄になつてゐました。革命の方は遂に 63 年 1 月に始まり、翌年には露軍の爲に鎮壓されてしまひました。この最中 64 年 3 月にこの學校内に一事件が起りました。當時この學校は 7 年制だつ

たのですが、その最高級の 6, 7 年生が騒いだのです。警察は之を政治的示威と認めて発表し、新校長は休職、6, 7 學年は閉鎖です。所が調査の結果單なる校内の事件なることが判明し、6 月には校長も復職し、閉鎖學級も開かれました。革命中の事ではあり警察も周章たのですね。こんな風にいろいろな波がこの學窓にも押寄せて來ました。

1864年9月には宗務學務局の下に學校監督課といふ様なものが出來て、この學校もその命令を聽くことになり、同時に校長の名稱も Rektor から Inspektor といふ風に變りました。

同66年には全ての學校が klasika か reala かに分れることになつて、この學校は前者に屬することになりました。68年12月に校名變更があつて此の學校は第二中學となりました、前ロシア中學が第一中學になつたので。72年6月露國內の中等學校令が波蘭王國の方にも適用されることになつて、klasika 中學は學校監督課を離れて、教育地域主事の直轄に置かれました。校長は校内に訓育委員會と庶務委員會を設けて教務庶務を實際的に司る様になりました。この兩事務上校長を助ける爲に inspektor が置かれ、波蘭ではこれは教員の中から出すことになつてゐました。當時中學校は7學年制でしたが、面白いことに、最高學級は二ヶ年で結局8年になるのです。猶豫科もありました。1775年になつて始めて正式に8年制になつたのです。

Zamenhof は1874年の夏4學年に入學して來たのです。彼の學校生活の上にかかつた非常に大きい力が二つありました、一は露西亞の對波蘭政策、他は對猶太人政策。猶太人は徹底的な迫害をうけた民族ですが、彼が勉強時代は丁度 Aleksander II が自由政策で拍手を浴びてゐる頃で、幸にも、同化政策の下に猶太人に對して下は公共學校から上は大學迄教育が開放された時代です。而もこの制度も Esp. 發表の年には既に反動的な制限令で廢止され幾千の猶太學生は學業を捨てねばならなかつたのですからね。實に彼は幸運でしたよ。

對波蘭政策では皇帝の氣持は再々の叛亂で

自由主義から次第に極度の壓制に轉じつつあつた時でした。出版物、劇場は勿論公共の場所での波蘭語の使用は禁止されました。學校の數も1900年に於けるよりも寧ろ1830年の方が絶對數に於て多かつたそうです。Zamenhof の入學の頃から、學生々活も著しく壓迫を受けて來ました。制服、マント、特製の背囊、それに帽子には校名を示す番號、これは市街に於ける彼等の行動を取締る爲でした。授業の空く時校外に出ることも嚴禁された。家の近いものは父母の希望に依つては家に歸れたが街上に止ることは出來なかつた。これ等は8月17日新學年の始に Zamenhof 等が言渡されたことです。次第に愛國の志士をまねて長髪を貯へ眼鏡をかける學生も校内に現れたと見えて、波蘭愛國志士の好んだこの風俗も嚴禁されました。眼鏡の禁止では勉強家の彼は困つたでせうね、國際語研究に油の乗つた頃ではあるし。思へばこの状態の中で疑惑の多い猶太人としてよくやつたものです。彼の寫眞の中で1878年の分だけ眼鏡なしで撮つてゐるのも面白いですね。

同時に又波蘭語で學校内で話すことも一寸合圖することも許されなくなりました。波蘭語を學科に置く學校は僅かに二つか三つでした。その學校でさへ一週唯の一時間です。この特殊な學校で特殊の時間だけ波蘭學生は公然と母國語を話し得たのです。どんなに彼等がこの時間を待つてゐたか、まあ本當の母國語の饑饉ですね。ここにも又言葉の問題があつたのです。

随分大まかなお話を申し上げましたが、何かの御參考になつたでせうか。とにかく Zamenhof もかういふ時代と場所で苦しい勉強をつづけたのです。國際語の誕生もこの學校にゐた頃です。とうとう過度の勉強の爲、大切な卒業試験の前、長い病氣の床に就きました。そういふ事を考へてこの古い校舎を見ると、實に何とも名狀の出來ない一種の感慨に打たれますね。然し彼は勝つた。あの大きい露西亞——彼の仕事を助けもしたし、又迫害もした露西亞が倒れても、彼の仕事は倒れなかつた。大きいですね。實に大きいですね。

URAGANO

(El taglibro de maristo)

Keiji SATOO

Ni veturas de Kitami al Saganoseki, ŝargante orminaĵojn.

Marvojaĝo ses tagojn sur Japania Maro. Venis la ora epoko de Japania Maro.

Tiel trumpetas Kitanihon aŭ Ŝimatani Ŝipvetura Kompanio per afiŝoj, kiujn oni vidas ĉie.
Plej mallonga vojo al Manĉukuo.

Jes, sed ni devas vojaĝi longan vojon sur la maro de sudo al nordo.

Igu Japanan Maron nia lago.

Sed, malfeliĉe, nur du monatoj en la jaro la maro estas kvieta kiel lago. Kaj en ceteraj dek monatoj tie estas uragano, densa nebulo kaj malvarmega ventego. En aŭtuno kaj vintro oni apenaŭ vidas klaran tagon. Grandaj ondoj tie regas.

Vespere de la 5-an de nov. elhaveniĝis Otaru. La 6-an tagon, de Okuŝiri rekte al Okinoŝima trans la mezon de Japania Maro.

Ni ĉiuj malŝatas ĉi tiun linion, sed nur la estro ŝatas.

Feliĉe la vetero estis bona ĝis nun. Sed en Manĉukuo estas malalta atmosfera premo. Pasante Cugaru-markolon, noktomeze de la 6-a, ondoj fariĝis grandaj ĉiam pli kaj pli.

La 7-an matene, pluvo kaj ventego. Ondoj enŝprucas en la kajuton tra la fendo de l' pordo.

Uragano venas tre rapide en ĉi tiu maro, precipe en vintro.

Kio estas en Koreujo matene, alvenas al la maro apud Akita vespere. Tial ni nun neniel povos eviti ĝin, se ni estos meze en la maro kaj uragano rekte proksimiĝos. Kiam ni renkontos ĝin, tiam neevitebla estos batalo kontraŭ ĝi.

Ciklono 736 mm. ekaperas ĉe la ĉirkaŭaĵo de Juuki kaj moviĝas orientnordorienten (ENE).

Je la 8-a horo tiel anoncas la centra observatorio meteorologia.

La ŝipanoj volas eviti la ciklonon sed la estro diras. "Ni estas tute ekster ĝi. Estu trankvilaj."

Sed ondoj pligrandiĝas, ventoj plifortiĝas. Je la 12-a horo la ciklono marŝis. Rapideco de la ŝipo pli kaj pli malrapidiĝas. La ŝipo veturas puŝate kaj skuata de ondegoj. Ĉielo nigra, maro blanka.

La ŝipoj kliniĝadis jen dekstern, jen maldekstren je dudek gradoj. La direktilo krakas.

Je la 18-a horo diras la centra observatorio:

Severa ciklono 728 mm. ĉe la longitudo 138° kaj la latitudo 44.5°, moviĝas nordorienten kun rapideco de 40 km. hore. Uragano devos okazi en Hokkaido, Karafuto kaj la ĉirkaŭaĵoj. ...

Rapideco de nia ŝipo 0.7 mejloj. Ni apenaŭ kuras.

.....

"SOS! SOS! SOS!"

"Nomo?" "Kie?"

Raman-maru estas la ŝipo en danĝero.

SOS de fajrego, kiun Niĉiei-maru ekaŭdis la unua. Norde de Sado. Ranan-maru ekbrulas en sia 3-a provizejo.

Niĉiei-maru alkuregas per ĉiuj fortoj al Ranan-maru. Sed jam ĉesis la respondo de la lasta ŝipo. En tia uragano!?

Alvoko post alvoko! Niĉiei-maru daŭrigas alvokon. Sed neniun respondon. ... Mal-espero?

Alkuru por helpi. Tio estas nia devo. Sed nia ŝipo ankaŭ estas en malbona stato. — 4 aŭ 5 mejloj dum unu deĵorhoru. Distanco inter ni kaj Ranan-maru estas tro granda. Kontraŭ ondegoj kaj ventoj ankaŭ ni elspezas nian tutan forton. Ĝis la tagmezo kaj eĉ ĝis la nokto ni tutforte bataladis. Kontraŭ uragano batalas ne nur ni sed ankaŭ ĉiuj ŝipoj sur Japania Maro. Kia estas la sorto de Ranan-maru?

海外報道

ユ國遞信機關誌とエス語

ユーゴスラヴの遞信従業員のための公的機關誌 “Jugoslovenska Pošta Telegraf i Telefon” (同誌はセルヴオクロアタ語、佛語及エス語で常に subtitolo をつけてゐる) の去る 11 月 1 日號には “Gardu Jugoslavion! — Niaj malamikoj mortigis nian reĝon!” と書いたエス語の artikolo を掲出してゐるとの事。

パリでの成功二三

去る 11 月 16 日ソルボンヌの geologia amfiteatro でパリエス會主催の「スエーデンの夕」の催があつて 400 名の聴衆があり盛會であつた。

スエーデンについての話第 26 回萬國大會の成功についての話等ありスエーデン公使代理出席 Maurice Rolland 氏司會。同會合については新聞及びエツフェル塔放送局及 Lyon-la-Doua 放送局より放送あり。スエーデン紹介及 26 回萬國大會の filmo も映寫。同國のエス語文藝作品及案内記を展覽した。

猶フランス國商工省の公報 “Moniteur du Commerce et de l' Industrie” に對しスエーデンの外國貿易局はエス語にて通信することになり佛國エス宣傳會にて佛譯の上掲載することになつたと。

パリの地下鐵 “Metro” の新しい案内書にはエス語の頁が加へられた。同案内書入用の向は 7 フラン(フランスの)をそへ s-ro Henri Favrel, Radio-Klubo Esperantista de Francujo, 26, Avenue Dode de la Brunerie, Paris 16, Francujo. へ申込の事。

ハンガリー少年團とエス

ハンガリー少年團では去る 11 月 1 日の公的廻狀に於てエス語學習希望者の申出を募集した。猶同團で一年間にエス語學習の上最も進歩の著しかつたものに premio をさずけるとの事。

エス記念碑除幕式

チェツクスロバキヤ國 Bohumín-Oderberg 市に於て Esperanto-Memorŝtono の除幕式が去る 11 月 4 日舉行された。三百名の出席者あり。

この記念碑設立の場所その他については市の理事者側の favoro によつて決定されたもので除幕式にもその方面の人々の參列もあつた。除幕後エス語及數國語での演説があつた。

ライヘンベルグの見本市

チェツクスロバキヤの見本市として有名な Reichenberg の Foiro では盛んにエスペラントを活用してゐる。又エス語の宣傳をしてゐる。その一例をしめすと。

Foiro のカタログに “La moderna komercisto uzu Esperanton. Informojn donas la Esperanto-fako de la Foiro de R.” と書いてゐるし Imperial ホテルで「海客誘致とエス語」の展覽會をやり、市の大通りの Altstädtterplatz 廣場には三角形の赤い塔をたて綠星をつけ下に大きな鍵をあらはし三方に「外國との取引や旅行を簡單にする鍵はエスペラントだ」と書いてある。

Esperanto-stando には巧妙なやり方でエス語をつかつたのと使はぬ場合との比較を示してゐる。

同 foiro についての問合せは Esperanto-fako de la Foiro de Reichenberg, Messamt Čehoslovakujo 宛の事。

European Herald のエス語欄

英、獨、佛、西、伊五ヶ國語で編輯されてゐる European Herald (ロンドンで發行) は 9 月 28 日號からエス語欄を設けた。そしてロンドンの方々の街角に “Artikoloj kaj novaĵoj eŭropaj en Esperanto” と書いた大きな afiŝo が掲げられた。

ハーグでの普及大講演會

10 月 17 日ハーグのエス會では大規模の講演會を催した。600 人の聴衆を得てハーグ市長、オランダ遞信局長官、マライ語研究のため滯留中の淺井惠倫教授等の講演があつた。講演後同市の四大映畫館ではチエ氏のエス講習會の光景を映した時事トーキーを一週間上演した。その結果つづいて開かれた講習會には百人の受講者をえた。

内地報道

11月23日—12月16日迄に到着の分。報道は日本
文で迅速に。地方會誌記事を以て報道に代ふるをえず

ザメンホフ祭記念放送

AK, BK, CK, DK, HK, QK, UK で

DK のはエス語と朝鮮語にての放送

ザメンホフ祭を目標に各地方會の活躍によつて放送局へ猛運動の結果大體次の様に各地の放送局からエス語に関する放送がなされることになった。

★東京中央放送局 (JOAK) 第二放送

12月15日午後8時半—9時

エスペラントの創案者ザメンホフ

東大教授 西成甫氏

★大阪中央放送局 (JOBK) 第二放送

★名古屋中央放送局 (JOCK) 第二放送

共に上記 AK の講演中継放送

★京城放送局 (JODK) 第一放送

12月12日午後7時半—8時

エスペラントの使命と日本國民(エス語)

城大教授 長谷川理衛氏

(通譯城内忠一郎氏)

★同局 (JODK) 第二放送

12月15日午後2時—2時25分

ザメンホフについて(朝鮮語)

金億氏

★仙臺放送局 (JOHK)

12月15日午後5時半—6時

ザメンホフの業績と精神

菊澤季生氏

★新潟放送局 (JOQK)

12月15日午前10時半より25分間

國際補助語エスペラントの誕生と普及狀態

久保義郎氏

★秋田放送局 (JOUK)

12月15日午後5時35分より

ザメンホフ博士の生ひ立ちとエスペラントの發生

中田勝造氏

特に京城にては朝鮮文壇一方の雄で我同志たる金億氏が朝鮮語にて放送することは特に意義が深いと思ふ。

各地に學會支部をおこせ

支部員倍加に協力せよ

金澤支部の大活躍

學會内規による維持員會支部が各地に設立されつつあるは慶賀すべきことであるがまだ支部のない地方は支部の設立に努力されよ。支部設立は維持員十名連署にて理事長宛會則をそへ申請のこと。

目下横濱支部は會員倍加に努力中である。

金澤支部は一ヶ月前設立當初僅か十名餘りであつたが目下27名の申込をえたと。30名突破のため鋭意努力中との事。

Imitu bonajn ekzemplojn!!!

“La Kosmo”誌出現

京都に月刊新聞“Tempo”の出現と殆んど期を同じくして梶氏編輯の“La Esperan-

tisto”が“La Kosmo”と改題の上内容も novaĵo 本位とし月二回刊行となつた。「西に“Tempo”東に“Kosmo”」の出現をみたわけである。エス語書き新聞の生長を祈る。

各地報道

東京 ★學會水曜例會——午後七時より

Andersen Fabeloj III をよんでゐま

す。出席歡迎。(費無料)。

★日大醫科エス會——日本大學醫學部では今回學校當局の許可の下に初等講習を開催(12月11日—2月28日迄)毎週火木土晝休み時間利用講師浦良治氏。用書短期講習書。受講者50餘名。(三家三雄氏報)。

佐々城松榮遺稿集出版記念の會
(前列右端佐々城佑氏)(前號記事參照)

盛岡 ★盛岡エス會——内田氏を失つて以來報導しませんでしたが大ズと集會をつづけています。毎回 6, 7 名を缺けない様にやつてゐます。第二回講習會は會員に一名しか獲得できなかつたが十一月初に終つた 12 月 5 日輪講中の倫敦塔をおへ Welther を輪講の豫定。最近高等農林の學生伊藤信平、中島昌行の兩氏が参加せられ集會は愈々賑かになつた。12 月 6 日より 15 日迄ザ祭會場より佐藤氏の陳列窓に於て小展覽會開催中、歳末の大賣出中であり佐藤氏自ら陣頭にたつて宣傳するので効果多大。12 月 10 日カニヤ書店主中原氏來訪さる。

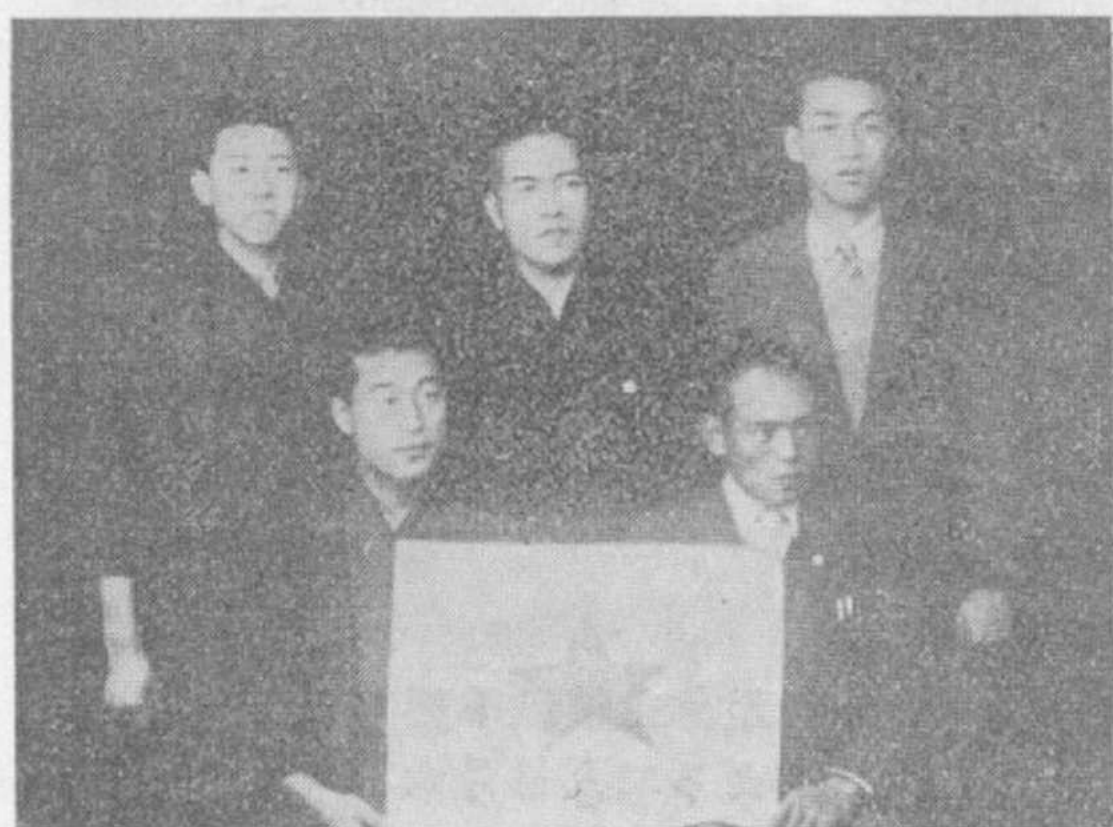
名古屋 ★名古屋エス聯盟——ザ祭は大々的に行ひ來年度大會迄に新會員の獲得と JEI 入會歡誘を極力やるつもりで總會で改選された新委員内藤氏を宣傳部主班として大いに努力する豫定。

金澤 ★金澤エス會——◇11 月 15 日月例會と初講生歡迎會を兼ね會合。出席 25 名(内 4 f-inoj) 珍しく veterano 吉川氏土井氏の出席あり盛會。先づ Espero の齊唱に始まり土井氏由比氏等の挨拶につき受講者の松葉、松橋、伊藤、犀川、蒔田の諸氏の挨拶感想等あり、次いで菅野氏名古屋エス會訪問の感想と喜びをのべ吉川氏は嘗ての國內旅行及びブラジルへのエス旅行につき語り皆をよろこばした。後各員の隱藝その他披露 11 時散會。當日學會維持員會支部組織を決議す。◇11 月 20 日新會員のため中等講習都合により市立圖書館にて行ふ。12 名出席。由比氏指導。22 日石川貯蓄木曜例會 11 人出席。由比氏指導。23 日縣立圖書館 10 名出席。27

日同所 11 名出席。Fabeloj を始む坪田氏指導。29 日、30 日、12 月 4 日、6 日、7 日松田氏指導。11 日坪田氏指導。年末につき之にて休む。明春は Revizoro を用ひ毎木曜輪講とす。

岐阜 ★岐阜エス會——長い間振はない岐阜のエス運動も最近十名の同志をえて毎月 1 日 15 日兩日午後 7 時より研究會を開いてゐます。來年 1 月 15—16 日の二日間市の盛場のデパートの一部をかりてエス展覽會を開く事になつてゐます。岐阜近在の同志の参加を望みます。

事務所は岐阜市美園町二丁目浦野由市方。(寫眞參照)

岐阜エスペラント會の同志
右より〔前列〕木村金松、浦野由市、
〔後列〕棚瀬淑夫、板橋藤吉、北村金一の諸氏。

大阪 ★大阪エス會——◇11 月 20 日 Trapezo に於て會話會。◇11 月 7 日大江ビル例會。進藤氏：U.E.A. の新委員、伊藤氏：U.E.A. De'egitoj の趨勢に就て。◇12 月 4 日フランス編輯讀。◇12 月 11 日 Revuo Orienta 12 月號合評。(猶雨の爲延期に延期を重ねた、秋の Pikniko は 11 月 18 日遂に舉行、攝津耶馬溪の秋色を賞する會員多數の参加があつた。) ◇12 月 15 日大鐵クラブに於て阪神地方會合同主催のザメンホフ祭、並に宣傳講議會を行ふ(詳細別報)。◇O.E.S. 一月會合豫告——1 月 8 日年賀會(下記の通り)。1 月 15 日 R.O. 合評。兒島氏の航空郵便に關する講演(Esp. にて)。1 月 22 日會話會(平

野町四丁目 Trapezo 喫茶店)同覽雜誌批評。
1月29日フランス編輯讀。

例會場は北區絹笠町大江ビル火曜 午後七時。

O. E. S. 年賀親和會 (來會歡迎)

1935年1月8日 大阪市平野町四丁目
費15錢(コーヒー代) TRAPEZO 喫茶店

新星會主催秋季懇親會
向つて左より二人目月木(神戸)氏、
6人目兒島氏。(前號記事參照)

四日市 四日市エス會——11月12日より
10日間市内川原町會議所にて初等
講習を開く。受講者5名。講師福田正夫氏、
吉岡登良夫氏。短期講習書使用。引續き毎週
一回初等會員の爲童話讀本輪讀をなす筈。桑
名の同志青木重正氏わ大緑星旗を寄贈された

神戸 ★神戸エス協會——11月15日
は大阪における秋季關西同志懇親
會の情況について和田、野田、月本氏の報告
ありついで和田氏が Kio ekspolodigis militon
inter Bolivio kaj Urugvajo について又前田
氏は市立西部共同宿泊所の自由労働者の内面
生活について語る。11月22 和田氏映畫
クリスチナ女王評、坂内氏は「より能率的な
Esp. 學習法希望す」等の parolado あり。11月
23日合同ザ祭の協議。12月5日昭和九年
度總會、前田氏議長の下に各委員の事業報告

後來年度新委員選舉に移り會長月本喜多治
氏、教育前田健一、會計宮本新治、會報澁江
淳宏、庶務永井海乘、會報及宣傳島津次雄、記
録野田秀二、圖書和田俊二の諸氏選ばれた。
後茶話會新委員一同 gaja な氣焰をあげて9
時半散會。

廣島 ★廣島エス會——11月15日「文
通についての禮儀」についての話
出席者5名。11月27日ロータリー例會に
て高橋博士のエスペラントに關する講演あり
上京中その他の故障のため出席案外少なし。
されど二三熱心な會員ありしことはうれしい
最後にエス語ロータリー會歌(高橋博士譯)
を自作の譜にて高橋博士歌はる。12月1日
ロータリー俱樂部での講演報告及 Z 祭につ
いての協議。

福岡縣 ★行橋エス會——もとミヤコエス
會と稱したもの今回行橋エス會
(Jukuhasi Esperanto-Societo) と改稱しました
役員は總務南徳雄、副總務豐守徹、會計鮎川
常基。會合は火曜日は西町笹原病院土曜日は
鮎川方。

宮崎 ★宮崎エス會——11月に入ると共
に初等中等合流してロンドン塔の
輪讀を始めた。近來進歩著しく進行早し。11
月15日久し振りで本部氏が近郊妻町より遠
征されたのである當夜は特に賑はつた。洋行
中の會長日野博士から珍らしく Veneco より
繪ハガキの便りがあつた。來るべきザ祭は會
場を目拔の場所にえらび宣傳に努力する筈。

長崎 ★長崎エス會——去る12月3日よ
り15日迄二週間エス初等講習を
開講。短期講習書使用。井手尾元治氏指導。
會場は鍛冶屋町の西村樂器店(高原氏令弟經
營)の新築樓上であり宣傳よろしきため20名
に達した。長崎外國郵便課吉岡主事も實際の
必要上多忙の時間をさき參加された。ザメン
ホフ祭は16日高商同窓會館にて開催の豫定。

鐵・道・と・エ・ス

聯盟本部 12月の指導：ザメンホフ祭は、
ザメンホフの追憶は勿論結構であるがそれで
充分でない。何か運動の前進に役立つべき計
畫を樹て必らずこれを實踐に移すべきである。
具體案としては彼の或ひは彼に關した著
書の研究等卑近なものでも確實に實行すれば
非常に有意義である。

東京 ◇研究會毎木、文藝讀本スラヴ篇を
讀み初めた。講習の形とし更らに指導者を定
め講義もする。◇中等講習毎火、金、講師伊

藤武雄氏、用書童話讀本。以上の二會の時間は後 4.50-600。◇月例會 12 月 8 日午後 1 時より、聯盟機關誌 La Fervojisto の批判をした。◇Stela K. 11 月は他の會合多き爲休止。12 月 15 日 temo: Postesigno de S. K. 司會者青木氏、S. K. 開始以來 1 年間の残した功績及參加した新人、舊人の批評等をなした。◇Nova K. 新宿白十字に毎火曜日開く。◇12 月 15 日 TEK 主催のザメンホフ祭に多數參加した。

札幌 ◇輪讀會毎木、用書「繪のない繪本」。◇會話會、隨時晝休時間を利用して開く。◇ザメンホフ祭、12 月 15 日札幌エス會と合同して開催した。

京都 風害以來一定の會場を得られず難澁してゐる。12 月 8 日より同志集合の都度車掌所の休憩室内にカルロ輪讀會を開く事とした。尙會員は平安エス會の研究會等に出席してゐる。◇12 月 15 日大阪鐵道俱樂部に開催のザメンホフ祭に乗務の餘暇參加した會員があつた。同祭は 70 餘名出席の盛會。

郡山 ◇中等研究會用書 Ezopo 最近讀了。ザメンホフ祭後町側の同志と合同フランス篇を讀み始める豫定。◇初等講習、終了者は中講研究會に加入する。◇月例會、機關の批評ザ祭の相談をした。◇ザメンホフ祭、12 月 14 日鐵道俱樂部に開催。澤栗氏の開會の辭。ザメンホフの傳記の大略を朗讀した後雜談。記念として讀書週間を開く事に決定した。

大阪 12 月 15 日夜ザメンホフ祭を阪神エス會合同主催のもとに鐵道俱樂部に開く。その前に宣傳講演會を開いた。ザメンホフ祭には鐵道側からは福知山、吹田、京都等からも參加があつた。

新聞雜誌とエス語

★十勝毎日新聞 (11 月 18 日) — 君は似非エスペランチストであつてはならぬ (井上一氏)。

★十勝毎日新聞 (11 月 21 日) — 日本の發展と世界平和を望むエスペランチストであつてよい (原田三馬氏)。

★十勝毎日新聞 (12 月 2, 4 日) — エスペラントの論争について (曾根原博利氏)。

★ひかり (第 48 號) — 人類人主義 (雲沖氏) 猶同志欄外には “La Lumo” なるエス語 titolo がついてゐる。

★宮崎新聞 (12 月 10 日) — 宮崎における國際語運動 (杉田秀夫氏)。

地方會機關誌その他

★La Bulteno de KEA (神戸) 11 號。Prediko en dezerto (永井)、Mi estas mi (岡部)、La Lernejo (原木譯)、佛教術語につき (永井) 等。

★Verda Haveno (横濱) 11 月號。理想主義者ザメンホフ (村上)、或る思出 (水谷)、輝く緑の星と共に (鹽川)、或日のザメンホフ (佐久間) 等。

★La Verda Stelo (行橋) 24 號。Simetria Koordinata Metodo (鮎川譯) その他。

★同上 25 號。エス文通の興味 (岡部)、鮎川譯 (續)。Kiel instrui Esp. al Infanoj (松下)。

★La Dua Batalajo (浦和高校) 11 號。外國語教育とエス (堀内)、エスペラントとコイネー (野上)、Somernoveleto (笹山)、Ĝis la fundo de la reala signifo de Koodoo (高山)、Insektoj de montoj (深谷)、La vortoj de la pigmeo (土屋)、Prezento de tri novaj trovmetodoj en analizhemio (早川)、Pri la stato de nia grupo (深谷) 等。

★La Fervojisto (鐵道聯盟)、12 月號。ザ祭を迎へて、第四總會に參加して (澤栗)、總會參加道中記 (大谷)、聯盟誕生前後 (青木)、Vortoj de komencanto (Ooba)、その他報道。

★MER (盛岡)、11 月號。La dorna vojo (濱川) 其他

★FER (東京鐵道)、12 月號。FER 大會參加記 (橋本)、Virina Vivo kaj Esp. (栗山)、OES ピクニークに參加して (高橋)。Esp-ujo (橋本) 等。

★Semanto (宮崎) 11-12 號。Pri verkoj Zamenhofaj k. Pri-zamenhofaj (杉田)、Rememoro, 英語教師なればこそ (菅野)。其他。

★La Aŭroro (福岡)。5 號。報道本位。

★Nia Voĉo (仙臺) 27 號。報道。

★Eĉ Guto (飯塚) 5 號。El mia esp-ista vivo (1) (川崎)、自動車用語、Du leteroj (濱田、進藤)、エス速記誌上講習 (大場)、エス界展望 (野見山)、大阪エス會訪問記 (片山) 等。

★Ora Delfeno (名古屋)、18 號。國際語形成發展の道 (金子譯)、La pupoteatraĵo pri la Kristanismo en antikva Japanujo (谷村)、Superakvego en mia naskiĝloko (Ozaki)、La Infaneco de Generalo Nogi (岩田)、Bruliigi falintajn foliojn (山中)、Franca Literaturo k. esp. literaturo (宇佐見) 等。

★Ni Korespondas (コレスポンド會) 19 號。差出人住所、Ni Semas、中國同志との通信、El Notoj 其他。

★Hokkaido Esperantisto (山部) 10-11 月號。Takadaja Kahei. Mano k. Piedo (Tamami), 其の他。

★KorFER (郡山鐵道) 11 月號。青い柿の實 (曾部)、總會參加記その他。

★星影 (Stela Brileto) (廣島) 5 號。廣島ロータリー俱樂部に於けるエス宣傳講演概況 (高橋)、エス會話 (今川)、Trankvilan Anim-sent n! (山田)、一番安い世界一週法 (野村)。

★Aganto (其社) 3 號。Proleta Literaturo post la Malorganizo, Ofte Trovebla Vivo (須磨)、Juneco Rapide Pasas (桑野)、Leteroj (見良坂)、Hundeto (間宮) 其他。

★同上 4 號。Supre de la Musego (藤谷)、Ofte Trovebla Vivo (須磨)、Poemoloj (小野田)、Kampa floreto 等。

★La Libero (中西義雄氏發行) 14 號。Ankoraŭ mi ne povas forigi la radikon "Budh" (中西)、La figuro de la tirato (絹笠)、La 4-a jarkunveno de JBLE, Jesuo? Sinran? (山中)、Epizodo de Sankta Benne (西田譯) 等。

★KFFR (京都鐵道) 7 號。エス語を習ひ初めて (坂藤)、Malvarmiĝis (國技) 等。

個人消息

★大谷正一氏——福知山の熱心な同志なる氏は今回朝鮮鐵道に入り清津驛に勤務することになり單身赴任さるる由。内地から同氏を失ふことは残念なことである。同氏の清津での活躍をのぞむ。

マヨール氏歓迎會

時——十年一月三日午後一時より

所——日本エス學會樓上にて

新春早々上京のマヨール氏にヨーロッパの話をしき會合をもちませう

費——無 料

猶有志のみにて同氏とカンタンな晩食 (費 50 錢以内) を共にする豫定

主催 學會水曜日例會有志

R. O. 製本

1934 年度 Revuo Orienta の合本をつくりたい

方は一月末日迄に雜誌を取まとめ學會宛御送附の上申込まれたし。但し製本代實費金 40 錢と送料 12 錢を御送金願ひます。(切手代用可、切手は二錢又は三錢の事。)製本はクロース綴金文字入。

昨年度 4 月號は一部も残つてゐません。不

用の向は學會へ御寄贈を。

その他の月のは多少残部があります。

★ ★ ★

UEA 昨 1934 年度年鑑について

當方より昨年 6 月に UEA 宛 1934 年度 Jarlibro への記事新 delegitoj の芳名その他の詳細な原稿をおくりしましたがその節先方より「本年度原稿は既に印刷所へまわしてあるから間にあはぬ來年度の年鑑まで待つてもらひたい」旨申してきました。

それで遺憾ながら昨年度本誌 6 月號及び 8 月號で發表しました日本の新 delegitoj の顔ぶれが掲載されず舊いままのがのつてゐて甚だ遺憾です。

しかしこれは方々から delegitoj の承諾の御返事のおそかつたことによるのでやむをえません。

來年度年鑑には必ずのせますから delegitoj の方はまちがひなく會費をおはらひこみ下さい。

★ ★ ★

編輯後記

★年末につき「エスペラント」誌二月號をいそぐ必要上早く發行することになつてゐましたので内地報道は 15 日迄に到着の分のみのせました。ザ祭の記事は次號へのぼしました。あしからず。

★本年も特輯號をだして varieco を多くしたいと思ひます (さしあたり二月號は日本文學特輯の豫定。)それで本誌は時々宣傳に必要な記事ものせます。ですからエス文の多い月もあれば日本文の多い月もあることについては御容赦下さい。

~~~~~學會取次部より~~~~~

★AELA 135 年配本は前號廣告とは少し變更のため B. 言語の部は安くなり三部全體の價も安くなりました。詳細は別頁廣告を御覽下さい。Prospekto 申込まれよ (要二錢郵券)。

★エスペラント日記の書方

(下村氏著) 定價 1 圓 50 錢

の處學會へ直接一月末日迄の注文に限り特價 1 圓 (送料 6 錢) で發賣します。本年からエス語で日記を。

★日本ローマ字社發行「横書き日記」(四六倍大) (價 1 圓・送料 12 錢) 學會で取次ます。

LA REVUO ORIENTA

Jarkolekto 1934

總目次 ENHAVO

【論文, 研究, 學習】

Voĉo el la Okcidento	R. Majer	23-34
La parolado de S-ro. F. Stochinger		167-168
日本國民とエスペラント	永田秀次郎	341-342
Fremdaj lingvoj (鶴野清信譯)	杉村楚人冠	156-157
地方主義と國際主義	小寺廉吉	160
佛教とエスペラント	友松圓諦	180
佛教及エスペラントに於ける民族主義の問題	清水順吉	199
ホマラニスモと佛教	須磨一郎	201
學術語及記號の國際的劃一化の分野に於ける見透し	ドレーゼン	123-126
1905 年のザメンホフ	佐々城 佑	63-65
ビオニーロ二葉亭にふれながら	井上 一	343-344
たゞかいの記録(續編)	西田四郎	67-68
純正エスペラントを守る	前田 勤	279-280
エスペラントは最も優れた國際語であるか	岡本好次	41-50
Esp. とドイツ語の表現能力の比較	川崎直一	66
接頭字 Mal の機構に表れたる Zam. の無意識心理斷片	小野田幸雄	127-128
單語には語源の知識が必要だ	小野田幸雄	101
エスペラントの冠詞	前田 勤	309-310
Pri la prononcado de kelkaj sonoj en Esp. malfacilaj por japanoj.	E. Collinson	93-94
Enciklopedio de Esp. 日本の部の編輯方針とその経過	川崎直一	218-219
Budao 禮讚	小坂狷二	184-185
野原, Kial ne "Budao"? を讀みて	松葉菊延	186-187
エス, 梵巴語音私考	竹内藤吉	188-192
隱語漫談	小野田幸雄	291-292
Apud—Preter	小坂狷二	35-36, 61-62, 91-92, 121-122, 149-150, 215-217, 243-245, 307-308, 339-340.

日本詩歌のエス譯について

松葉菊延	69-72
95-96, 129-131, 151-152, 220-222, 246-247, 276-278, 311-313, 345-350, 353.	
質疑應答	小坂 狷二
	37, 132-134,
U V 第五回増補	岡本好次 266
「新撰エス和」改訂増補版追加	271-272
佛教術語集	269
新刊紹介	
28-29, 38-40, 66, 102-105, 153-154, 263-265, 320-324.	
Enciklopedio de Esp. Vol. I. について	岡本好次 293
SAT, Plena Vortaro (改訂版) について	岡本好次 248-250

【學 藝】

Japana mitologio (7)	露木清彦	97-99
Forprenita tumoro	由比忠之進	253-255
Por serĉi la trezoron	多田ツヤ	260-262, 286-287, 317-319, 337.
La radikoj de l' pino	磯部幸子譯	283-285
Bikŝuino Pakati	山本胤道譯	205-207
Horloĝo	菅原慶一譯	155
Vintra impono	細川正敏譯	158
La rano	永井海乘譯	163
Printempo (エス譯俳句)	多田ツヤ	134
Printempo	福原扶美子	163
Spiro de printempo (原作詩)	西村正雄	126
Verda Kampo (")	"	150
Maljuna lago (")	"	150
Portreto (")	"	245
Anim-tremado (")	"	278
Al kara Majstro	城内忠一郎	126
Infana ĝojo (el W. Blake)	大谷正一譯	237
Tokio-Danco	穴戸圭一譯	37
Nur unu fojon	"	100
Estas ja pec' de l' Di-ĝarden' "		168
Mi elkore dankas Esp-ton	杉田美恵子	157

Necesa kaj sufiĉa kondiĉo	武藏倉治 155
Historia skizeto pri la progreso de Hidraŭliko	渡邊隆志 158
Sangotransfuzo	矢崎富美人譯 159
Historieto pri bierindustrio en Japanujo	津田松苗 160
Granda Medicinsto Parcelso	野木一雄 162
Esp-taj terminoj por la konstelacioj	桑原利秀 212-214
Kiam hirundoj venas al Kobe?	田口龍雄 251-252
Moskitovualo sub la Fenologia vidpunkto	" 288-290
La notoj pri la disflora dato de ĉerizoj en Japanujo	" 314-316
Historieto de l' presarto	黒崎 誠 246-259
Influo de Budaismo sur Japano Kulturo	柴田道賢 181-184
Budaismo (de Lakŝmi Narasu)	竹内藤吉譯 192-193
Kvar grandaj veroj	志波三郎 204-205
Kia estas la vera stato de nia koro?	田中國雄譯 208-209

【運動・宣傳】

海外報導

36-51, 76-77, 112, 138-140, 166, 168, 228-229, 351.

エスペラント學士院に sekcio de kontrolo
設置 94

第 26 回萬國大會記 294-295

新生 UEA の前途明るし 296-298

Prof. Grosjean Maupin の訃 74

Leono Zamenhof の訃 110

Dro. Leono Zamenhof mortis.
Oberrotman 110

Letero el ges-roj Majer 34

エツケルマンの失踪 230

Lejzerowicz 氏の來朝 109

L 氏の來朝一時見合 305

内地報導

31-32, 52-60, 78-83, 113-119, 144-148,
171-178, 232-241, 267-271, 299-305, 325-
333, 354-362.

第 23 回日本エス大會預告記事 57, 81, 108

第 23 回日本エス大會記事 141-144

第 22 回大會プロトコロ(1-13) No. 10 附録
JEI-UEA 170, 242

日本エスペラント學會昭和8年度報告 85-89

汎太平洋佛青大會のエス語採用 179

第2回汎太平洋佛青大會について
中西義雄 202-203

La 2-a konferenco de Tutpacifikaj Junula-
raj Budaistaj Asocioj 211-212

汎太平洋佛青大會とエスペラント 223-225

國際的佛教エスペラント團體
柴山 慶 200

第 15 回赤十字國際會議への宣傳 335-337

赤十字代表の回答 353

Tomb-skribo en Esp. 鈴木正夫 281-283

INTERVJUOJ

Kun S-ro Maeda 109

" " Ken Nomura 137

Kun delegitoj de "The America-Japan
Student conference" 226-227

赤十字代表と語る 徳田六郎 352

むかしむかし 73, 107, 135, 166

GVIDLIBROJ (各國案内記一覽)

106, 136, 164, 259.

佛教關係の Esp-taĵoj 柴山 慶 194

日本におけるエスペラント書き科學文獻

Sciencaj Verkoj Publikigitaj en Esp. de
Japanoj (Ekskluzive de medicinaj verkoj)
gis okt. 1934 — (菊半載 1-16 頁) Ella-
borita de S-ro Tutomu Maeda — Aldono
al N 12.

【雜】

學會庶務部からのお願い 273-274

關西風水害の御見舞 334

會員の聲 84

編輯後記 32, 60, 119, 178, 210

【1934 年度特輯】

★N-ro I. 「われら如何に戦うべきか」 2-28

★N-ro II エス語は最も優れた國際語
であるか 41-50

★N-ro VI 地方會機關誌紹介特輯 155-164

★N-ro VII 佛教特輯

★N-ro XII 科學文獻紹介特輯附録

〔目錄作成者足立長太郎〕

1935 年海外雜誌豫約募集

■御住所姓名は漢字とローマ字またはカナとではつきりと読みやすくお書きください。前年度から繼續お申込みの方はローマ字は從來御使用になつてゐるとほりお認めください。

■前年度から繼續購讀、または新規申込みの別を御明記ください。

■御住所御變更のばあひは舊住所（ローマ字で）もお知らせください。

■お申込みは 11 月 30 日、12 月 15 日、12 月 28 日、1 月 15 日、1 月 31 日、2 月 25 日、4 月 10 日、5 月 31 日、6 月 15 日、6 月 30 日、7 月 15 日、7 月 31 日、8 月 31 日に、それぞれ、受附を締切つて送金いたします。

■特別のお申添へなき限り、4 月 10 日までのお申込みは、一月號から、それ以後のお申込みは、七月號から配本されるよう手続きい

たします。但し舊號賣切等のこともございまずからなるべく早くお申込みください。

■定價その他は四圍の事情の變化により豫告なしに變更することがございますから、あらかじめ、お含みおき願ひます。

■不着その他の事故については責任を負ひかねますが、照會等の勞はとりますから、事故の生じたばあひは、一應御照會ください。

■國際返信切手券は、全國の一、二等郵便局で賣つてをります。三等集配局でも申込みば取寄せてくれます。定價は一枚十五錢です。

■國際返信切手券には、左側の圓内へ局の日附消印を受けてください。

■國際返信切手券または小爲替で御送金のばあひは必ず書留郵便にしてください。小爲替よりはなるべく振替貯金を御利用ください。

HEROLDO SEMAJNA ELDONO DE ESPERANTO

週刊・新聞紙型・普通號八頁

各國エスペラント界時事・新刊紹介・諸國便り・時事寫眞・珍聞奇話・文通希望廣告・文藝・美術・音樂記事等。

定價 1 年分 8 mk. (約 10 圓 50 錢)

特價：5 圓 50 錢（または返信切手 32 枚）二週間づつ取まとめ發送でよければ 5 圓（または返信切手 2 枚）。

半年分は各半額にその二割増。

MONATA HEROLDO

月刊・週刊版と同じ體裁

週刊版から拔萃編輯。時間的または經濟的に餘裕少き人に勧める。

定價 1 年分 2 mk. (約 2 圓 70 錢)

特價：1 圓 50 錢（または國際返信切手 8 枚）（一年分に限り取扱ひ）

LITERATURA MONDO

年十回發行・菊倍判十六頁

文學美術論・原作小説・詩・各國文學作品の翻譯・映畫欄・名畫寫眞版 LINGVO・LIBRO (季刊) 無代添附

定價 1 年分 9 sv. fr. (約 9 圓 5 錢)

特價：5 圓 30 錢（返信切手 30 枚）

半年分：3 圓（または返信切手 17 枚）

LA PRAKTIKO Gazeto, kiu instruas k amuzas

月刊・菊倍判十二頁

寫眞版多數入りエスペラント界重要時事・笑話・逸話・通俗科學・懸賞問題・興味中心の運動・學習雜誌

定價：1 年分 2.50 gld. (約 5 圓 50 錢)

特價：2 圓 60 錢（返信切手 14 枚）

半年分：1 圓 50 錢（返信切手 8 枚）

LA PIRATO Kajero por satiro humoro k libereco

月刊・菊判十六頁

エス諷刺文學の第一人者 Raymond Schwartz を首領としてエスペラント海を荒し廻り痛烈な皮肉と諷刺でいろんな事件や雜誌を槍玉にあげる

定價：1 年分 15 sv. fr. (約 3 圓 50 錢)

特價：2 圓（または返信切手 10 枚）

半年分：1 圓 20 錢（返信切手 6 枚）

SCIENCA GAZETO

隔月刊・菊判 20 頁（8 ポイント組）

自然科學の諸部門の各種發見の紹介新知識の發表・専門家は勿論自然科學に興味を持つ人はぜひ豫約されよ

定價：1 年分 1 弗（約 3 圓 60 錢）

特價：1 年分 2 圓（半年分取扱はず）

東京本郷
元町・一

財團
法人

日本エスペラント學會

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

學會會員は残らず

UEA

へ加入せよ

エスペラントを弘めることは、われらの世代が次の世代に對する義務である。エスペラントを弘めるには、一人一人の同志が、一人でも多くの同志を獲得するよう努力しなければならないこと勿論であるが、同時に、一國の、或ひは、更に大きく、世界のエスペランティストがお互に團結して、エスペラント運動の擴大強化に力めなければならない。そのためには——

日本のエスペランティストは一人残らず日本エスペラント學會の會員となつて日本における普及運動を援け、學會の會員は一人剩さず *Universala Esperanto-Asocio* の會員となつて、世界のエスペラント運動に力を添へなければならない。

UEA の會員には、*simplo membro* と *aktiva membro* の二大別がある。

UEA の *simplo membro* になるには學會の正會員(會費年3圓)になればよいので、それ以外に會費を要しない。

Aktiva membro には *Membro kun Jarlibro (MJ)*, *Membro-Abonanto (MA)*, *Membro-Subtenanto (MS)*, *Dumviva membro (MD)* の四種類ある。*Simplo membro* も *Aktiva membro* も *Membrokarto* を受けて、UEA の諸施設を利用することができるが、さらに *Aktiva Membro* には下記の特典がある。

MJ: 年鑑の配布を受ける他に *Premio* を受ける。

MA: 年鑑、および月刊雜誌 *Esperanto* の配布を受けさらに *Premio* を受ける。

MS: 上に同じ。

MD: 終身、年鑑および *Esperanto* の配布を受ける。

UEA の *Aktiva membro* になるには:

1. 學會の正會員たること(會費年額3圓)。
2. 別に年額下記のとほり會費を支拂ふこと。

MJ 2圓50錢(國際返信切手ならば9枚)

MA 7圓 („ 24枚)

MS 19圓50錢(„ 65枚)

MD (一時金)300圓(„ 1000枚)

PREMIO: '35 年度のは未定につき、會費を拂込んでおかれれば *premio* は決定次第通知する。

UEA 東京市本郷元町・一 財團法人日本エスペラント學會内
入會 代表秘書部 [振替: 東京 11325 番]
申込所 UEA [財團法人日本エスペラント學會]

KIO ESTAS AELA?

AELA estas kooperativa laborkomuno de Aktivuloj el la Esperantistaj Libro-Amikoj.

KIAN CELON HAVAS AELA?

AELA celas havigi al siaj kooperativanoj — membroj la necesajn bonajn librojn por la plej malkara prezo.

KIEL AELA ATINGAS SIAN CELON?

AELA konsistas el librokonsumantoj, kiuj ankaŭ mem produktas siajn librojn. AELA-libroj estas jam ĉe la preso kvazaŭ antaŭe aĉetitaj. Tial en la prezalkuloj ne devas troviĝi grava sumo por kovri eventualan perdon ĉe nevenditaj libroj kaj la prezo povas konsisti el la nuraj preskosto, papero, sendkosto, aŭtoraj honorarioj kaj malgrandaj administraj kosto. Ricevante la necesan kapitalon jam antaŭe de la membroj mem, AELA ne bezonas pagi rentumon por kredito kaj profiton por posedantoj. AELA, dependante nur de la membroj presigas siajn librojn kie la preskosto estas plej malaltaj. AELA produktante ĉefe por la membroj ne bezonas perantojn inter la produktantoj kaj konsumantoj kaj ankaŭ per tio ŝparas gravajn kostojn. Jen pro kiuj motivoj AELA povas malaltigi la prezon de siaj libroj por la membroj al preskaŭ la kvarono de la kutimaj prezoj.

PRI KIO DIFERENCAS AELA ANKORAŬ DE ALIAJ ELDONEJOJ?

La membroj mem elektas la librojn, eldonotajn en la sekva jaro el tuta listo de diversaj libroj. Per tio direktas la evoluon de nia literaturo ne la konsideroj kaj preferoj de iuj eldonejoj, sed la vasta leganta kaj konsumanta amaso mem. Tiel AELA povas aperigi en nia lingvo ne nur librojn de facilaj romanoj, sed ankaŭ instruajn, kulturajn, artajn kaj poeziajn verkojn, kiujn eldonejo bazita sur individua risko ne kuraĝus eldoni.

KIAJN AVANTAGOJN GUAS ESPERANTISTO, ALIGANTA AL AELA?

Li ricevas la tiujaran kolekton de AELA-libroj por la tre malalta kotizo, ricevas la pasintjarajn kolektojn duonpreze, ricevas opajn librojn per rabato de 40%, ricevas senpage la gravan gazeton: LINGVO, LIBRO; rajtas elekti la serion abonatan kaj la librojn de la sekva jaro.

KIAJN LIBROJN ELDONOS AELA EN 1935-a JARO:

Serio A

LINGVA

En tiu ĉi serio ni donas 1200 paĝojn de tri gravaj verkoj.

NOVA KRESTOMATIO. Verkis Dr. K. Kalocsay, Dr. E. Pfeffer

480 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 6.30 plus 10%. Bindo 1.50 svfr.

Daŭrigo de la Fundamenta Krestomatio, prezentanta per valorega apenaŭ akirebla materialo la literaturan evoluon inter 1905 kaj 1930. Same kiel la Enciklopedio, nepre necesa por ĉiu vera esperantisto: ĝi estas ja samtempe lingvo- kaj literaturo-historio, stilmodelo, legolibro kaj literaturo.

PLENA GRAMATIKO DE ESPERANTO. VORTO KAJ FRAZO

K. Kalocsay, G. Waringhien

412—550 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. 5.60—7.60 svfr. (Depende de la amplekso.) Bindo 1.50 svfr.

Jen la unua vere kompleta E-a gramatiko, okupiĝanta detale kaj ĝisfunde ankaŭ pri ĉiu parto de la sintakso. Multlingva franco kaj multlingva hungaro ĝin faris, kio garantias la plenan interlingvecon de la vidpunktoj. Ĉiu nuanco stila ricevas tie sian E-an ekvivalenton: ne per novkreo sed per sagaca trovemo. Eksterordinare grava verko, signifa por la tuta evoluo de la E-a stilo.

NORMLINGVO POR ELEKTROTEKNIKO

Eugen Wüster. Tradukis E. Pfeffer

200 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 3.— plus 10% Bindo 1.50 svfr.

Malgranda eldono de la fama germanlingva verko de Wüster. Riĉega libro traktanta ĉiujn problemojn de la lingvo teknika, samtempe donanta profundan enrigardon en la vortstrukturon de diversaj lingvoj kaj de Esperanto, kies taŭgecon por internacie teknika lingvo la aŭtoro evidentigas nerefuteble. (Parenteze: la sama germana eldono kostas 9.— markojn)

Se tiuj ĉi libroj en formato 20×13.5 cm. ne atingas la bezonatan paĝonombon kiel kvaran ni aldonos Evoluo de Esperanto, de Petro Stojan.

Serio B

ARTA-SCIENCA

EDMOND PRIVAT: INTERPOPOLA PACO

ĉ. 200 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 3.— plus sendkosto. Bindo 1.50 svfr.

Ne necesas aparte prezenti al la E-a publiko E. Privat, la stiliston kaj pensulon. La klara lingvaĵo kaj klara pensogvido brilas en sia plena pompo en tiu ĉi porpaca verko, kiu samtempe prezentas interesajn kulis-sekretojn el la laboro de la Ligo de Nacioj.

ANTAL HEKLER: ARTHISTORIO II. Tradukis K. Kalocsay

180 paĝoj + 112 bildopaĝoj. 23×15.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 10.— plus sendkosto. Bindo 1.50 svfr.

Post la grandsukcesa unua volumo ni ne devas aparte konatigi ĝian daŭrigon, kiu pritraktas la historion de arto de la renesanco ĝis Picasso kaj la moderna arkitekturo. La verko, la sola arthistorio en Esperanto, instruas kaj propagandas samtempe.

VAN LOON: RIGARDU LA TERON Tradukis G. Saville

480 paĝoj, 125 enpaĝaj ilustraĵoj; 12 unukoloraj bildoj; 18 plurkoloraj bildoj 23×15.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 11.— + sendkosto. Bindo 1.50 svfr.

Eble la esperantistoj havas la plej grandan intereson pri geografio, ĉar ili ja certe deziras koni la landojn, en kiuj ili havas amikojn. Gravan mankon do kompensas la traduko de tiu ĉi verko grandsukcesa, aperinta jam en 20 lingvoj. Ĝi ne estas seka sciencaĵo, sed donas la abundajn konojn kvazaŭ senrimarke, en formo de sprita babilado. Apartan valoron havas la primitivaj, sed spritaj kaj ege instruaj desegnoj. La libro estas simila luda instruilo, kiel tiu de Aisberg pri la radio.

Serio C

BELETRISTIKA

JEROME K. JEROME: TRI HOMOJ EN BOATO

El la angla: G. Badash

240 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 4.— + 10%. Bindo 1.50 svfr.

Unika libro de bonhumoro. La leganto ne ĉesas plej bonguste ridi pri la tri ĉeffiguroj »por ne paroli pri la hundo«. La tradukanton bone konas la legantoj de Literatura Mondo.

AXEL MUNTHE: ROMANO DE SAN MICHELE

El la germana: Jenny Walaminsky

550 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 10.— + 10%. Bindo 1.50.

La granda homkono, la supera arto kaj grandioza sento de humoro de verkisto unuiĝas en la aŭtoro. Li tiras nin kun si nerezisteble tra ridaj kaj larmaj scenoj, el sub lia sorĉo ne estas eble liberiĝi. Vera internaciulo: svedo, parizano, nun vivanta blindiĝinte inter siaj karaj birdoj sur la insulo Capri. Sian verkon li verkis en tri lingvoj. E-o nepre devas posedi ĉi tiun libron.

STEFAN ZWEIG: AMOK El la germana: I. Lejzerowicz

88 paĝoj 20×13.5 cm. Prezo: broŝ. svfr. 1.40 + sendkosto. Bindo 1.50 svfr. Ĉi tiu eterne bela novelo restas neforgeseble en la memoro de ĉiu leginto.

I. LEJZEROWICZ: EL LA VERDA BIBLIO KAJ BABILADO DE HORACO SERCER

100 pĝ. + 25 bildopaĝoj 15.5×11.5. Prezo: broŝ svfr. 2.20 + 10% Bindo 1.50.

La delonge anoncita libro fine pretiĝis, kaj, ilustrita de R. Laval, ĝi estos bonega distrilo de vintraj grupvesperoj. Jen nia movado en kurba spegulo. La rido ne nur sanigas, sed ankaŭ instruas.

ORIGINALA ROMANO

ĉ. 400 paĝoj. Proksimuma prezo: broŝ. svfr. 6.50 + sendkosto. Bindo por du volumoj 3.— svfr. Por tri vol. svfr. 4.50.

De iu el la verkistoj: Szilágyi, Weinhengst, Vera Gutman, G. Saville. La verkoj estas parte sub ellaboro, parte sub kontrolo, do provizore ne estas decidite, kiuj du aŭ tri (laŭ la amplekso) estos el ili eldonitaj. Ni esperas, ke vi estos kontentaj pri la elekto, farota faksperite kaj konsciencie.

Kiom estas la kotizo al AELA en 1935.

Prezoj en svisaj frankoj.

1. Kotizo por la lingva serio:

7:— se pagata ĝis la 1-a de februaro
8:50 se pagata ĝis la 1-a de julio
10:— se pagata ĝis la 1-a de decembro.
Por tiu kotizo la membro ricevas la plenan lingvan serion.

3. Kotizo por ĉiuj tri kune:

25:— se pagata ĝis la 1-a de februaro
27:50 se pagata ĝis la 1-a de julio
30:— se pagata ĝis la 1-a de decembro.
Por tiu kotizo la membro ricevas ĉiujn tri seriojn.

2. Kotizo por la arto-sciencia aŭ beletristika serio:

10:— se pagata ĝis la 1-a de februaro
11:— se pagata ĝis la 1-a de julio
12:— se pagata ĝis la 1-a de decembro.
Por tiu kotizo la membro rajtas elekti unu el la du serioj. La du serioj kune kostas svfr. 18.50; 20.—; 22.—; laŭ la tempo de la pago.

Ci kotizoj validas por libroj broŝuritaĵ kun simpla (senregistra) sendo. La librojn de la serioj ŝanĝi je aliaj libroj la membro ne rajtas. Libroj de diversaj serioj ne estas mikseblaj.

Kion atenti ankoraŭ ĉe la pago?

1. Estas haveblaj ankaŭ serioj kun malmola bindo. Tia bindo kostas po 0.90 svfr. pagotajn por ĉiu libro samtempe kun la kotizo.

2. Kostoj por registrita sendo (en kiu okazo AELA garantias kontraŭ perdiĝo) kostas po 0.50 svfr. por ĉiu aparta volumo.

3. La kotizo estas pagebla ankaŭ en partoj plej malfrue 1-an de decembro 1935. Minimuma partopago 3.— svfr. La tempo de la lasta partopago fiksas la sumon de la kotizo laŭ la supra tabelo.

Kelkaj pluaj informoj pri la membreco:

La akcepto de kotizoj por 1935 estos fermata la 1-an de decembro.

La membreco ekvalidas post la ricevo de la unua partopago aŭ pago de plena kotizo, post sendo de la plena adreso kaj elekto de la serio, kaj finiĝas aŭtomate post la ricevo de la abonitaj libroj.

La libroj aperas sinsekve inter la tempo 1-a de februaro kaj 31-a de decembro 1935. Aperon de iu el la libroj AELA anoncas per la senpaga kvaronjara gazeto LINGVO-LIBRO.

Se sufiĉe da demandoj, AELA presas librojn ankaŭ sur speciale luksa papero kun luksa bindo. Specialajn kondiĉojn pri tio petu aparte.

Kion donas AELA por specialaj prezoj al la membroj?

Ĉi membro rajtas aĉeti ĉiun libron eldonitan de la eldonejo (do ankaŭ libron el alia samjara serio) kun rabato de 40%. Sed el ĉiu libro oni povas aĉeti nur po unu ekzempleron. Ankaŭ kelkdekoj da aliaj libroj, eldonitaj de fremdaj eldonejoj estas haveblaj por tia favora prezo; pri ilia listo demandu la administracion, la liston de la propraj eldonoj vidu sube:

	Ordinara prezo Afrankite	Prezo por AELA-anoj Afrankite
J. Baghy: Dancu Marionetoj	3.75	2.25
J. Baghy: Viktimoj	5.50	3.30
J. Baghy: Preter la Vivo	2.20	1.30
Kalocsay: Lingvo, Stilo, Formo	1.65	1.—
» Streĉita Kordo	4.40	2.65
» Rimportretoj	2.20	1.30
» Eterna Bukedo	9.90	5.95
» Madách Tragedio de l' Homo	4.40	2.65
» Goethe, Romaj Elegioj,	2.20	1.30
Kalocsay—Waringhien: Parnasa Gvidlibro	4.—	2.40
Forge: Mr. Tot aĉetas mil okulojn	4.40	2.65

	Ordinara Prezo Afrankite	Prezo por AELA-anoj Afrankite
Szilágyi: Trans la Fabeloceano	3.30	2.—
Genthon: Pentroarto en malnova Hungarujo. Duontole bind. 12.—, 7.20; broŝurita 10.—, 6.— duonlede bind.	17.—	10.20
Totsche: De Paĝo al Paĝo	2.75	1.65
Engholm: Homoj sur la Tero	4.—	2.40
Kalocsay—Pfeffer: Nova Krestomatio	6.95	4.15
Kalocsay—Waringhien: Plena gramatiko kaj sintakso de Esperanto	?	?
Eugen Wüster: Normlingvo por Elektrotekniko	3.10	1.85
Stojan: Evoluoj de Esperanto	2.30	1.40
E. Privat: Interpopola paco	3.30	2.—
Hekler—Kalocsay: Arthistorio II	11.—	6.60
Van Loon—Saville: Rigardu la Teron	12.10	7.25
J. K. Jerome—Badash: Tri homoj en boato	5.70	3.40
Axel Munthe—J. Weleminsky: Romano de San Michele	11.—	6.60
Stefan Zweig—Lejzerowicz: Amok	1.55	0.95
Lejzerowicz: El la Verda Biblio kaj Babiladoj de Horaĉo ŝerĉer	2.75	1.65
B. Mussolini—K. Kalocsay: Vivo de Arnaldo	1.55	0.95
R. M. Rilke—A. Münz: Leteroj al Juna Poeto, (nur bindita)	1.65	1.—

AELA-serio 1933.

Redaktis Kalocsay: Hungara Antologio	13.20	7.90
Grenkamp—Brzekowski: Pri l' Moderna Arto	7.70	4.60
Dante—Kalocsay: Infero	9.70	5.80
Asch—Lejzerowicz: La Sorĉistino el Kastilio	3.85	2.30
Enciklopedio de Esperanto I—II	33.—	19.80
	67.45	40.40

La kvin supraj verkoj KUNE broŝ.
binditaj 33.50
38.50

AELA-serio 1934.

Weinhengst: Turstrato 4	4.—	2.40
Hekler—Kalocsay: Arthistorio I	14.30	8.60
Jeluŝić—Rotkvič: Cezaro	9.90	5.90
Engholm: Infanoj en Torento	2.20	1.30
Slonimski—Grenkamp: Mia Vojaĝo en Sovetio	3.—	1.80
Ĉeĥoslovaka Antologio	13.20	7.90
Redaktis Kalocsay: Dekdu Poetoj	2.75	1.65
Adamson: Auli	1.80	1.10
Aisberg: Fine mi komprenas la Radion	4.95	3.—
Sturmer: El la Notlibro de Praktika Esperantisto	2.75	1.65
Karinthy—Totsche: Vojaĝo en Faremidon	1.20	0.70
Kikuĉi: Amo de Toojuuroo	1.20	0.70
Herzl—Selzer: La juda ŝtato	3.—	1.80
Mussolini: Vivo de Arnaldo	1.55	0.95
	65.80	39.45

Dekdu el la dekkvar libroj binditaj 33.—

La dekkvar supraj verkoj KUNE broŝ. 43.—

Prezoj kun simpla sendkosto kaj broŝurite. Por ĉiu bindo estas pagota aparte 0.90 svfr. por ĉiu rekomendo po 0.50 svfr.

Leginte tiujn informojn, kion vi faros nun?

Mi rapidos por sendi mian kotison kaj mendon antaŭ februaro al

東京本郷
元町・一

財團
法人

日本エスペラント學會

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

——美しい詳細説明書(48頁)は二銭切手封入お申込みあれば到着次第送呈——

新着・再着洋書案内

Charles Dickens

特價期限 1 月末日・賣切のばあひは特價撤回

VIVO DE NIA SINJORO

定價 5 圓 40 錢 (送料)
特價 3 圓 90 錢 (15 錢)

四六倍判 118 頁・クロース高雅装釘・紙質最上等・豪奢版
文豪 Dickens が愛兒のために遺したキリスト傳。長らく
筐底に秘められてゐたが、死後 65 年の今年初めて公表さ
れた。争つて翻譯した各國語版に先んじて、第一に市場に
出た歴史的 에스ペラント版。元老 Butler 氏譯。

Olive Schreiner

ROMANO DE AFRIKA BIENO

上製 5 圓 40 錢 特價 3 圓 90 錢 (送料)
並製 4 圓 10 錢 特價 2 圓 90 錢 (15 錢)

四六判 270 頁 9 ポ密組・紙質上等・上製はクロース装釘
二十歳の少女が二十世紀最大のイギリスの政治家グラドス
トーンに最も強い印象を與へた小説はこれ。南アフリカの
奥地の荒涼たる農園生活から燃え上る、若き女性の熱烈な
眞理探求の精神が全紙面を掩ふてゐる。

しばらく品切中の下記の洋書も入荷いたしました。今回入荷のものには
特價を附けました。またも賣切れとならぬうちに至急御注文ください。

Esperanto-Versfarado k Rimaro

定價 20 錢・特價 15 錢 (送料 2 錢)

Step by Step in Esperanto

定價 1 圓 40 錢・特價 1 圓 (送料 4 錢)

English-Esp. Dictionary (Rhodes)

定價 1 圓 60 錢・特價 1 圓 20 錢 (送料 12 錢)

SANKTA BIBLIO

定價 5 圓 40 錢・特價 3 圓 50 錢 (送料 14 錢)

Manon Lescaut (マノン・レスコオ)

定價 1 圓 20 錢・特價 90 錢 (送料 4 錢)

PINOKJO (童話ピノキヨ)

定價 2 圓 80 錢・特價 2 圓 10 錢 (送料 6 錢)

PORTRETO (ゴゴリ作)

定價 40 錢・特價 30 錢 (送料 4 錢)

NOVA TESTAMENTO

定價 50 錢・特價 35 錢 (送料 2 錢)

PLENA VORTARO 在庫品賣切迫る

次回入荷は二月上旬・定價 13 圓 50 錢・送料 21 錢・返信切手代用 44 枚
(御注文になつて賣切のばあひは次回入荷優先配本)

次回入荷豫約募集: 12 月 25 日までの申込返信切手券 40 枚 (送料 21 錢) SAT 會員 1 割引
1 月 25 日までの申込返信切手券 42 枚

東京本郷
元町・一

財團
法人

日本 에스ペラント學會

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

新鮮 エスペラント

明朗 1935 年 一 月 號

奇術師と卵賣りの男 [詳註初等読み物
練習問題集つき] 田 代 晃 二

EL REVUOJ [海外エスペラント
雑誌小記事拔萃集]

ÊCE LA SOJLO DE LA NOVA JARO

[時の問題を捉へた生きた會話]

由 里 忠 勝

ラテン語法概略 [エスペランティストの
ための外國語の常識]

兒 山 敬 一

日本を知りたい [國際文通者の文箱から・1]
ポーランドの雑誌記者から]

磯 部 幸 子

UNU LA ALIAN [讀者からの
問題へ答ふ]

岡 本 好 次

國際會議並團體とエスペラント

石 黒 修

お役所 [詳註つき] (O. Mirbeau)
[中等讀物] (短篇小説)

L. Rodo エス 譯

受身混成時・副詞 [Ekzercaro 註解] 小 坂 狷 二

お正月の遊戲 [萬澤まき子]・第二世命名物語・等・等

定價二十錢・送料五厘・全國各地書店にあり・見本十錢

■改正定價新圖書目錄切手二錢封入お申込次第送呈■